

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มิถุนายน 2558

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มิถุนายน 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

**FACTORS AFFECTING RISK MANAGEMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION
IN SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 38**

MISS SUMONMAN AMORNMUNEEPHONG

**THIS THESIS IS A PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
UTTARADIT RAJABHAT UNIVERSITY**

JUNE 2015

COPYRIGHT BELONGS TO UTTARADIT RAJABHAT UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

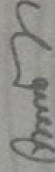
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ของ

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงษ์

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อวันที่ 9 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558

(อาจารย์ ดร. วินัย ทองมัน)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

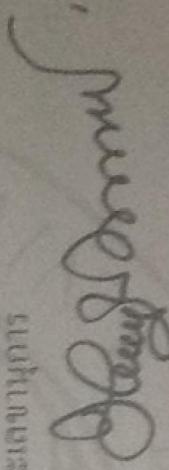
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มานี แสงหิรัญ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยภูมิ สีซมภู)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

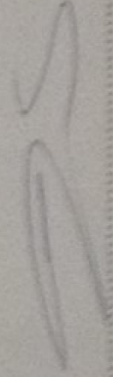

(อาจารย์ ดร. พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หยกแก้ว กมลวรรณ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

คณะศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์พิมพ์ชัย ชาญสมบัติ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช วงศ์เหล่า)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจตุรัส

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 38

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์

ชื่อปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ	กรรมการ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหาร งานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 38 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 38 จำนวน 2,298 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 327 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร คุณลักษณะวิชาชีพของครู ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู การจัดการงบประมาณความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมปัจจัยทุกตัวส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการสูงสุดคือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนของครู และภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการสร้างสมการพยากรณ์พบว่าปัจจัยสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 68.3 โดยปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด คือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารรองลงมา ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู และการนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร ตามลำดับ และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 4.169 + .528(X_2) + .431(X_5) + .253(X_3) + .230(X_4) + .198(X_1) + .151(X_7) + .056(X_6)$$

$$\hat{Z}_y = .546(X_2) + .225(X_5) + .176(X_3) + .333(X_4) + .213(X_1) + .172(X_7) + .028(X_6)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล การบริหารความเสี่ยง บริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

Thesis Title : Factors Affecting Risk Management of Academic Administration in Schools under the Secondary Educational Service Area Office 38

Author : Miss Sumonman Amornmuneephong

Degree : Master of Education (Educational Administration)

Thesis Advisor and Committee :

Assistant Professor Dr. Chatchapoom Sichompoo Chairperson

Assistant Professor Dr. Manee Sanghirun Committee

The purposes of this research were to study the level of the risk management in school. To study factors affecting the risk management in school. To analyze the relationship between factors effecting the risk management in school. To create the multiple regression equation which predict the risk management in school of the School under the Secondary Educational Service Area Office 38. The example group are 327 of administrators, teachers, and order person in school. The population are 2,298. The group size is set by Krejcie and Morgan and multi random. The data collections are questionnaire with 5 rating scales. The statistics for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research found that the risk of school administration was totally in a high level. The factors that affects to school administration by the side of academic administration were school administration's leadership, academic competencies, orientation, teachers characteristics, curriculum understanding, teaching method, budget management, technology and material readiness, school atmospheres, buildings and community participation. All affected to the risk of school administration and were by the side of academic administration in a high level.

All factors were positive relationship to the risk of school administration and straight in the same way. All factors, especially the academic administration was the highest by the side of academic administration of school directors. Curriculum understanding, teaching method and school administrator leadership were in the middle.

The forecasting equation found that the co-factors in the risk of school administration by the side of academic administration was 68.3. The factors that were the highest forecasting were school academic administration, curriculum understanding, teaching method and the orientation by ordering were as follows:

$$\hat{Y} = 4.169 + .528(X_2) + .431(X_5) + .253(X_3) + .230(X_4) + .198(X_1) + .151(X_7) + .056(X_6)$$

$$\hat{Z}_y = .546(X_2) + .225(X_5) + .176(X_3) + .333(X_4) + .213(X_1) + .172(X_7) + .028(X_6)$$

Keywords : Factors Effecting, Risk Management, Academic Administration

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎุมิ ลิขมภู ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ของ วิทยานิพนธ์มาโดยตลอดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิชญา โคทวิ อาจารย์ประจำภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ นายนรินทร์ คงศาสวรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเซลิยง ดร.ประนอม จะป็น ครูชำนาญการ โรงเรียนเมืองเซลิยง นางสาวเพ็ญ วงศ์ทับทิม ศิษยานุศิษย์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ บิคา มารดา บวรพาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุนนมานต์ อมรมณีพงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง.....	12
การบริหารงานในสถานศึกษา.....	25
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	30
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ.....	54
ข้อมูลพื้นฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	70
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38.....	72
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	80
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	95
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
สรุปผลการวิจัย.....	100
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	119
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือราชการ.....	121
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	145
ประวัติผู้วิจัย.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ..... 43
2	วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับความเสี่ยง การบริหารงานวิชาการ..... 53
3	สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการ..... 57
4	แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามขนาด โรงเรียน เล็ก กลาง ใหญ่..... 65
5	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน เล็กกลางใหญ่..... 66
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และขนาด โรงเรียน..... 70
7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38..... 72
8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ งานการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38..... 73
9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38..... 74
10	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ งานการนิเทศการศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38..... 76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการงานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	77
12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ งานการวัดและ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	76
13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	80
14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	81
15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร.....	82
16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร.....	82
17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครู.....	85
18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ.....	88
20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์.....	90
21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่.....	92
22 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	93
23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38.....	95
24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis).....	96
25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	97

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศส่งผลให้ความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ เจริญรุดหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคนเพื่อพัฒนาประเทศในด้านสังคม เศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรมได้อย่างสมดุลสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ ผลผลิตของระบบการศึกษาคือพลเมืองของประเทศที่สามารถปรับตัวแก้ไขปัญหามีความหลากหลายในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและสามารถริเริ่มพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนตลอดจนประเทศชาติให้พัฒนาและก้าวหน้าไปได้อย่างมีหลักการบนพื้นฐานของความเข้าใจและเหตุผลความถูกต้อง การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกคือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพราะคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศทั่วโลกที่สำคัญที่จะพัฒนาคนคือการศึกษาต้องเป็น การศึกษาที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลจึงถือได้ว่าการศึกษายกย่องกับคนทุกคน (Education for all) และทุกคนสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ (All for Education) ซึ่งสอดคล้องกับสปีปนนท์ เกตุทัต ได้กล่าวไว้ในที่ประชุมการศึกษาโลกว่าการศึกษาเป็นปัจจัยเดียวเท่านั้นที่จะพัฒนาคนให้เป็นคนที่ สมบูรณ์ทั้งทางด้านปัญญาร่างกาย จิตใจ สังคม และรู้เท่าทันของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, 2545, น. 3)

การศึกษานั้นเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญองอกงามทั้งสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ความดีงามภายในจิตใจ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถแสวงหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ มีความคิดสร้างสรรค์ สุขภาพกายและสุขภาพจิต สมบูรณ์ แข็งแรง มีวิถีชีวิตที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันที่สังคม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ (สุมน อมรวิวัฒน์, 2550, น. 52) ซึ่งมีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมและสภาพสังคมจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การปฏิรูประบบการเมือง การเปิดประชาคมอาเซียน วิฤตเศรษฐกิจ เป็นต้น จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งการดำเนินการปฏิรูป ระบบการบริหารราชการแผ่นดิน

ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 เพื่อกำหนดเป้าหมายและจุดเน้นของการบริหารราชการแนวใหม่ คือ การบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และการออกพระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารราชการที่ดี พ.ศ. 2546 การบริหารราชการแผ่นดินยุคใหม่จึงมุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดความคุ้มค่า และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ซึ่งกระบวนการบริหารได้เปลี่ยนมาเป็นเน้นการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีการวางแผนกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบต่องานนั้นๆ กระบวนการบริหารงานยุคใหม่มีการถ่ายโอนอำนาจ เพิ่มอิสระในการตัดสินใจเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบ ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือจัดการเปลี่ยนแปลง กระบวนการบริหารงานใหม่ มีการวางแผนการทำงาน การตรวจสอบหรือประเมินการทำงาน หัวหน้างานมีส่วนในการรับผิดชอบ และถูกตรวจสอบทางด้านผลสัมฤทธิ์ (สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี, 2551, น. 109)

สถานศึกษาทุกแห่งจึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วนและจริงจัง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเพื่อให้การศึกษาสร้างคน สร้างความรู้สู่สังคม คุณธรรม คุณธรรม สมรรถภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 1) การบริหารเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กร หรือสถาบัน สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้กำหนดไว้ได้ โรงเรียนถือเป็นหน่วยงานสังคมที่จุดหมายหลักคือ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องใช้กลไกในการบริหารเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งหากมีกลไกการบริหารงานที่ดี มีประสิทธิภาพ ก็จะเกิดผลงานที่เป็นระบบและเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน อันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2548, น. 43)

การบริหารวิชาการ เป็นพันธกิจการบริหารอีกงานหนึ่งที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 24) ให้เป็นพันธกิจบริหารงานของคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานหลักการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ดังนั้นการบริหารวิชาการจึงเป็นงานหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องควรศึกษาทำความเข้าใจ และทำหน้าที่ในพันธกิจนี้อย่างมุ่งมั่นและทุ่มเทเพราะงานวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ นั้น ถือเป็นหัวใจของการศึกษาและการบริหารการศึกษา

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 7) ที่กล่าวไว้ว่า “การบริหาร วิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานของสถานศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการซึ่งจะ ประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัด สิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการรวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผลขั้นตอนการดำเนินงานวิชาการจะมีขั้นการวางแผนงานด้านวิชาการขั้นการจัดและดำเนินการและขั้นส่งเสริมและติดตามผล ด้านวิชาการหลักการบริหารด้านวิชาการ คือหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นงานบริหารวิชาการ ถือเป็นหัวใจหรืองานหลักของการบริหาร โรงเรียนที่ผู้บริหาร และครูต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งส่วนงานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานส่งเสริม สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สถานศึกษาควรมีการนำเอากระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักประกัน ว่าการดำเนินการต่างๆ ของสถานศึกษามีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้เนื่องจากการ บริหารความเสี่ยงเป็นการทำนายอนาคต อย่างมีเหตุผล มีหลักการและหาทางลด หรือป้องกันความ เสี่ยงในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้าหรือในกรณีที่พบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะ เกิดความเสียหายขึ้นก็จะมีความเสียหายที่น้อยกว่าสถานศึกษาที่ไม่มีการนำกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อัจฉริยา อนันตพงศ์ (2550, น. 39) ที่กล่าวว่า ความเสี่ยงมีอยู่ในทุกกระบวนการปฏิบัติงานซึ่งทำให้เกิดความเสียหาย ความสูญเสียทรัพยากร เกิดค่าใช้จ่ายไม่จำเป็นอยู่เสมอ เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทั้งหมดแต่เราสามารถควบคุมระดับ ความรุนแรงทำให้ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นน้อยลงด้วยการบริหารความเสี่ยงในภาคราชการของไทย มีการนำแนวทางการบริหารความเสี่ยง เข้ามาสู่ระบบราชการอย่างจริงจังภายใต้การดำเนินงานของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้กำหนดแนวทางให้ ส่วนราชการที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องจัดทำประเมินความ เสี่ยง และวางระบบการควบคุมภายในขึ้นเพื่อให้การบริหารงานนั้นมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า กระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายแจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการบริหารความเสี่ยง ในองค์กรแล้วก็ตามแต่ก็ยังพบว่า มีสถานศึกษาบางแห่งที่ยัง ไม่จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและ สถานศึกษาบางส่วนมีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ทั้งหมด

ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้กับองค์กรภาคธุรกิจและสถานศึกษาได้ตลอดเวลา จะเห็น ได้ว่า ความเสี่ยงเป็นเรื่องของอนาคต ที่ประกอบด้วยความไม่แน่นอนอนสถานศึกษาที่ต้องสูญเสีย ทรัพยากรในหลายๆ เรื่อง เนื่องจากขาดการพิจารณาความเสี่ยงในด้านต่างๆ อาจเป็นเพราะ

รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือกล้าเสี่ยงมากเกินไป ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักเรื่องความเสี่ยงให้มากขึ้น เพราะความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมักจะเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ความเสี่ยงด้านร่างกาย ความเสี่ยงด้านทุจริต เป็นต้น (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, น. 29) การบริหารความเสี่ยงเป็นการปฏิบัติงานที่จัดให้มีขึ้นในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะครอบคลุมในทศวรรษขององค์กร การบริหารความเสี่ยงจึงกลายเป็นส่วนสำคัญของกิจกรรมภายในองค์กร ที่จะช่วยให้กิจกรรมขององค์กรดำเนินต่อไปได้ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (นฤมล สะอาดโคม, 2550, น. 12) โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ชัดเจนซึ่งเป็นเป้าหมายที่ต้องการบรรลุความสำเร็จ การระบุความเสี่ยงการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อจัดอันดับความเสี่ยง การตอบสนองต่อความเสี่ยงหรือการใช้กลยุทธ์จัดการกับความเสี่ยง สุดท้ายคือการติดตามตรวจสอบประเมินผลความเสี่ยง กระบวนการดังกล่าวข้างต้นจะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ และไม่เกิดความล้มเหลวในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับขั้นตอนการระบุความเสี่ยง ว่าจะต้องครอบคลุมกิจกรรมที่ดำเนินงานทั้งหมด จากบริบทที่กล่าวมาข้างต้นนี้ คือ เหตุว่าหน่วยงานสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องนำการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้ในองค์กร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงเป็นหัวข้อการประเมิน การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17 ที่หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินการและปฏิบัติตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานควบคุมภายใน ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 34) ทั้งหน่วยงานภาครัฐเริ่มตระหนักถึงการบริหารความเสี่ยงรวมถึงการบริหารในสถานศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสถานศึกษาโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทุกประการ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไม่ได้เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร แต่จำเป็นต้องมีผู้ร่วมงานอีกหลายส่วนเพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546, น. 6)

การบริหารความเสี่ยงเกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงเงิน โยบายและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้ เช่น ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงด้านวิชาการ (นฤมล สะอาดโคม, 2550, น. 39) การบริหารความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าความเสี่ยงทั้งหมดที่เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน จะได้รับการพิจารณาและจัดการให้

หมดไปหรือลดน้อยลง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน การจำแนกประเภทความเสี่ยง อาจจำแนกได้จากประเภทความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยอิทธิพลภายนอกองค์กรและความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยอิทธิพลภายในองค์กร สอดคล้องกับ การบริหารความเสี่ยงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ดวงใจ ช่วยตระกูล, 2551, น. 9-17) ที่จำแนกความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไว้ 13 ด้าน อันได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร ความเสี่ยงด้านข้อตกลงทางวิชาการ ความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษา ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรมนุษย์ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ความเสี่ยงด้านร่างกาย ความเสี่ยงด้านการทุจริตและความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความเสี่ยงในสถานศึกษาทั้งนอกเมือง และในเมือง มีความเสี่ยงด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.10 และเมื่อแบ่งตามภูมิภาค ภาคเหนือมีระดับความเสี่ยงมากที่สุดในปัจจัยความเสี่ยง ด้านการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.20 และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนควรใช้วิธีการการควบคุมและหาวิธีการป้องกันความเสี่ยง ร่วมกับการถ่ายโอนความเสี่ยง อีกทั้งยังมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรศึกษาว่า ตัวแปรใดมีส่งผลหรือมีอิทธิพลทำให้เกิดปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน และควรเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยความเสี่ยงตามขนาดของสถานศึกษา

ด้วยเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งผลจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพราะจะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงด้านการบริหารวิชาการ ในฐานะที่เป็นครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา และ บริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 มีอะไรบ้าง และอยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยนั้น มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,298 คน จากโรงเรียนในสังกัด จำนวน 47 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวน 327 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี ของนักวิชาการ และได้กำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
3. การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร
4. คุณลักษณะวิชาชีพของครู
5. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู
6. การจัดการงบประมาณ
7. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์
8. บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่
9. การมีส่วนร่วมของชุมชน

ศึกษาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารงานวิจัย แนวคิดทฤษฎี ของนักวิชาการ และได้กำหนดขอบเขตครอบคลุมภารกิจงานวิชาการ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการนิเทศการศึกษา
4. ด้านการพัฒนาสื่อ,นวัตกรรม และเทคโนโลยี
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
3. การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร
4. คุณลักษณะวิชาชีพของครู
5. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู
6. การจัดการงบประมาณ

7. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์

8. บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่

9. การมีส่วนร่วมของชุมชน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การนิเทศการศึกษา
4. การพัฒนาสื่อ, นวัตกรรม และเทคโนโลยี
5. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่โรงเรียนจะเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่โรงเรียนยอมรับได้ ประเมินได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบและป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงานและลดโอกาส และปริมาณของความสูญเสียที่จะเกิดในด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งครอบคลุมภารกิจงานวิชาการ 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานวิชาการในโรงเรียนเป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ ประเมินความต้องการของชุมชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสม ติดตาม ประเมินการใช้หลักสูตร การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม โดยการร่วมมือของผู้บริการ ครู และชุมชน

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนการสอน ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดกระบวนการให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดทางผู้เรียน

ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ การจัดการให้สอดคล้องตามความถนัด ความสามารถของครูพัฒนา อบรม ให้ความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอ ตามสภาพสังคม วิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

การนิเทศ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและครูร่วมกันปฏิบัติ ในการแก้ไข ปรับปรุง หาข้อบกพร่อง พัฒนาการเรียนการสอน การชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือครูให้จัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากระบวนการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีการหลากหลาย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศกับสถานศึกษาอื่น

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการใช้สื่ออย่างเหมาะสม การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอนจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการประเมินผลการใช้สื่อ พัฒนาและประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษานุเคราะห์ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การกำหนดนโยบาย ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน พัฒนาเครื่องมือ จัดเก็บข้อมูลที่ได้อย่างเป็นระบบ จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง การที่ผู้นำใช้อิทธิพล พลังอำนาจในหน้าที่ที่มีอยู่ เพื่อดำเนินงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ และชักจูงผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ร่วมมือ ร่วมใจดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการความสามารถของผู้บริหารในการวิเคราะห์วางแผนการดำเนินกิจกรรมในงานวิชาการ วิธีการควบคุม กำกับ การปฏิบัติ กิจกรรมวิชาการ ประเมินและปรับปรุงแก้ไข เมื่อพบอุปสรรค สร้างสรรค์ แนวทางการดำเนิน กิจกรรมวิชาการใหม่ๆ พัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

การนิเทศติดตามผล หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนหรือการให้ความช่วยเหลือครูในการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับงานวิชาการ ให้ประสบความสำเร็จทำให้ครูมีความพึงพอใจ มีกำลังใจ ที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน

คุณลักษณะวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ ต่อหน้าที่การมีความอดทนและเสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตการมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีความรู้ความสามารถตามสายวิชา รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง ครูสามารถวิเคราะห์ หลักสูตรสถานศึกษาสภาพและความต้องการของผู้เรียน แล้วจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยวางแผนการใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีทักษะในการผลิตสื่อ เลือกใช้สื่อที่เหมาะสม ประเมินการใช้หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการใช้สื่อ นำผลมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่าง เหมาะสม

การจัดการงบประมาณ หมายถึง การวิเคราะห์ วางแผนด้านงบประมาณบริหารจัดการและ ควบคุมงบประมาณ เพื่อใช้จ่ายในการบริหารงานวิชาการ การนำมาจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสม รวมถึงการตรวจสอบการใช้งบประมาณ

สภาพทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง สภาพโดยรวมของโรงเรียนในด้านเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ มีความเพียงพอเหมาะสมทันสมัย เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และบรรยากาศของ โรงเรียน สิ่งแวดล้อม ความพร้อมและเพียงพอความปลอดภัยของอาคารสถานที่ ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างอำนวยความสะดวกในการบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมของโรงเรียน เสนอแนวทางการบริหารงาน วิชาการ การรับฟังความคิดเห็น ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมวิชาการ การประสานความร่วมมือ ในการบริหารวิชาการกับชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

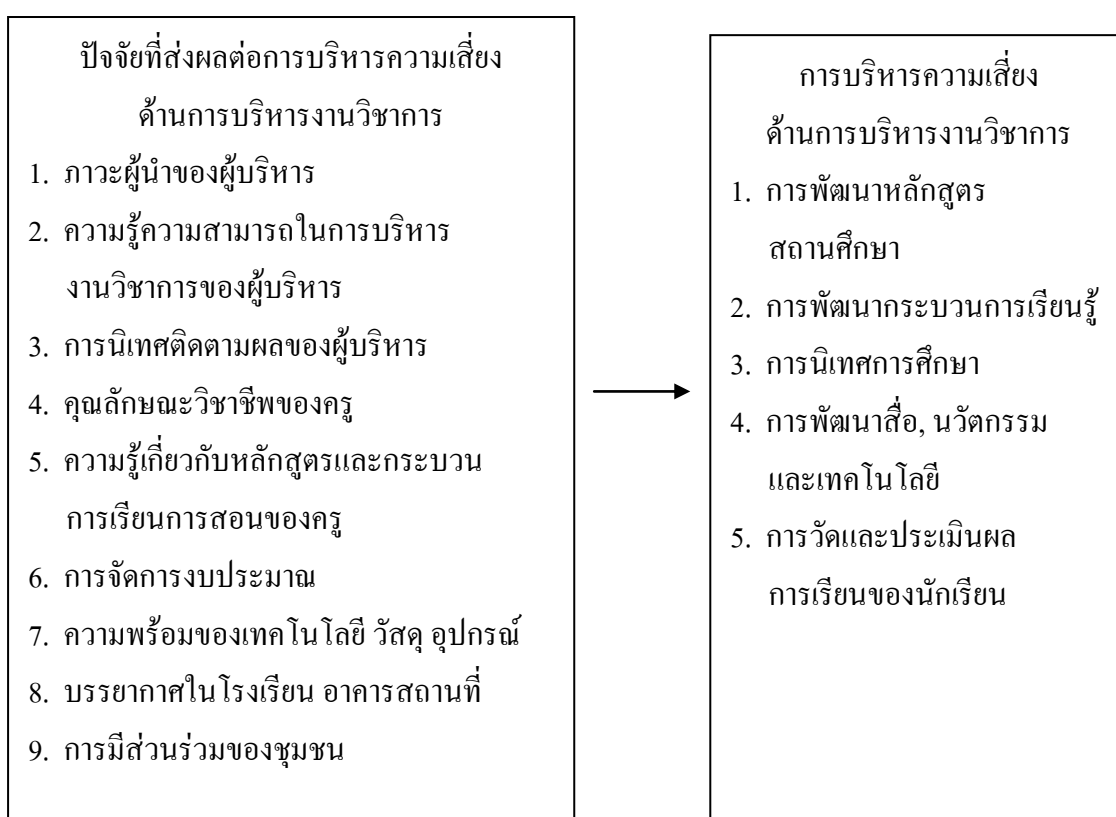
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 มีดังนี้

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38 สามารถนำ ผลการวิจัยไปประกอบการวางแผนการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง ด้านงานวิชาการ เพื่อ รองรับตัวชี้วัดตามมาตรฐาน ในการประเมินภายในสถานศึกษา
2. ได้แนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น พร้อมรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. นำผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในการเลือกวิธีการบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานวิชาการต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ แล้วนำมา สังเคราะห์ออกมาเป็นแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย เขต 38 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการบริหารความเสี่ยง
2. การบริหารในสถานศึกษา
3. การบริหารงานวิชาการ
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
5. ข้อมูลพื้นฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต38
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความหมายของความเสี่ยง

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า ความเสี่ยง ไว้มากมาย แตกต่างตามมุมมองต่างๆ ไว้ดังนี้ กฤษดา แสงดี (2542, น. 44) กล่าวว่า ความเสี่ยงหมายถึง โอกาสที่จะประสบกับการบาดเจ็บ หรือความเสียหาย เหตุร้าย อันตราย ความสูญเสีย รวมทั้งโอกาสที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอน หรือการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิทธิส่วนบุคคล

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2545, น. 33) ให้ความหมายไว้ว่าความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสียเปล่า หรือเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

เจนเนตร มณีนาถ (2548, น. 52) ให้ความหมายของความเสี่ยง (Risk) ว่าหมายถึงโอกาสที่องค์การจะเกิดการดำเนินผิดพลาดหรือเสียหาย ไม่ประสบผลสำเร็จตามแผนงานหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือความเป็นไปได้อันที่จะเกิดความสูญเสียขึ้น หรืออุปสรรคที่มากกระทบต่อองค์การ

เจริญ เกษภูววัลย์ (2550, น. 39) ให้ความหมายว่าเป็น โอกาสที่องค์การจะเกิดการดำเนินงานที่ขาดทุนหรือไม่ สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามแผนงานหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

นฤมลสะอาดโถม (2550, น. 10) ให้ความหมายไว้ว่า ความเสี่ยงมักจะมีแตกต่างกันออกไป ตามความเชี่ยวชาญและอาชีพของผู้ให้คำจำกัดความ แต่สาระสำคัญของความหมายของคำว่า ความเสี่ยง ที่เหมือนกันคือ ความไม่แน่นอนที่อาจนำไปสู่ความสูญเสีย

ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2555, น. 10) ความเสี่ยงคือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังหรือความไม่แน่นอน มีโอกาสที่จะประสบกับความสูญเสียหรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ภัยธรรมชาติ การทุจริต การลักขโมย ความเสียหายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การถูกดำเนินการทางกฎหมาย การบาดเจ็บ ความเสียหาย เหตุร้าย การเกิดอันตรายสูญเสียชีวิตสูญเสียชีวิตชื่อเสียง ภาพลักษณ์ขององค์กรและบุคลากรเกิดความไม่แน่นอน การไม่พิทักษ์สิทธิ หรือศักดิ์ศรี หรือเกิดความสูญเสียจนต้องชดใช้ค่าเสียหาย

ชร สุทรราชยุทธ (2550, น. 152)กล่าวถึงความเสี่ยงว่าเป็นเหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสี่ยงหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้นทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร หรือหน่วยงานนั้นๆ อีกความเสี่ยงหนึ่งที่มีลักษณะไม่มีความแน่นอน (uncertainty risk) เป็นความเสี่ยงที่ไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เช่น ภัยธรรมชาติที่รุนแรงแผ่นดินไหว อุทกภัย โคลนถล่ม หรือ สึนามิ ยากที่จะหยั่งรู้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดอีกความเสี่ยงที่ไม่มีความแน่นอนอาจเกิดภัยจากน้ำมือมนุษย์ เช่น การทุจริต สิ่งต่าง ๆข้างต้นไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงประเภทใด ผู้บริหารย่อมตระหนักถึงความสำคัญต้องหาทางป้องกัน และหาทางควบคุมความเสี่ยงเหล่านั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 7) ให้ความหมายไว้ว่า ความเสี่ยง เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคน ไม่อาจหลีกเลี่ยงบางอย่างเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น ซึ่งวิธีเดียวที่สามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยงได้ คือ การไม่ทำอะไรเลย แต่มีความหมายว่า จะไม่สามารถบรรลุผลอะไรได้เช่นกัน การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการเชิงระบบ เพื่อระบุ ประเมิน ควบคุม และสื่อสาร ความเสี่ยงต่างๆที่มีผลต่อชีวิต ทรัพย์สิน ที่มีผลกระทบต่อการบริหารอุปสรรค ความไม่แน่นอน และโอกาสที่จะเกิดอย่างมีประสิทธิผล

สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น. 4-6) ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบต่อหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้โดยวัดจาผลกระทบ (impact) ที่ได้รับ และ โอกาสที่จะเกิด (likelihood) ของเหตุการณ์

ความเสี่ยงจำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. Strategic Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์
2. Operational Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการ
3. Financial Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน
4. Hazard Risk ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัย จากอันตรายต่อชีวิตและ

ทรัพย์สิน

นริภัย จันทรสวัสดิ์ (2551, น. 26) ให้ความหมายไว้ว่า ความเสี่ยง หมายถึง ความสูญเสีย หรือ ความเสียหาย ที่มีผลกระทบทั้งในรูปตัวเงิน หรือ ไม่ใช่ตัวเงินต่อธุรกิจ หรือ องค์กรที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

ธำรงค์ดี คงสวัสดิ์ (2551, น. 14) เมื่อองค์กรมีคนเป็นตัวหลักในการดำเนินงาน ดังนั้นย่อมมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง อันเนื่องมาจากการทำงานของคนได้เสมอซึ่งหากองค์กรใดไม่ระวังป้องกัน หรือ แก้อิทธิพลความเสี่ยงนั้นแล้ว เมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้น ก็จะมีผลกระทบต่อองค์กรนั้นๆ

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเสีย หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีกระทบหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (likelihood) ของเหตุการณ์

ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

ชัยเสถฐ์ พรหมศรี (2550, น. 9) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการในการป้องกันอำนาจและทรัพย์สินที่ได้มาโดยการลดโอกาสของการสูญเสีย ซึ่งมาจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ นอกจากนี้การบริหารความเสี่ยงยังเป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ดีโดยการให้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อความเสี่ยงและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น

นฤมล สะอาด โคม (2550, น. 13) ให้ความหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้ว่า คือ วิธีการบริหารจัดการที่เป็นไปเพื่อการคาดการณ์และลดผลเสียของความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นแก่องค์กร ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

มหาวิทยาลัยคาร์เนจิก เมลลอน (อ้างถึงใน ประกอบ กุลเกลี้ยง, 2550, น. 46) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารความเสี่ยงมีการประยุกต์ใช้ในหลายสาขาวิชา เช่นสาขาสถิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา สังคมศาสตร์ ชีววิทยา วิศวกรรมศาสตร์พิษวิทยา การวิเคราะห์ระบบ การวิจัยปฏิบัติการ และทฤษฎีการตัดสินใจ เรียกกันว่า “risk management”

มหาวิทยาลัยไรซ์ (อ้างถึงใน ประกอบ กุลเกลี้ยง, 2550, น. 42) กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงคือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและการจัดหาเครื่องมือในการตัดสินใจที่จะช่วยลดผลร้ายหรือความสูญเสียขององค์กรให้น้อยลง การตัดสินใจทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ

1. การระบุความสูญเสีย (identifying loss exposures)
2. การตรวจสอบทางเลือกของเทคนิคความเสี่ยง (existing alternative)
3. การเลือกเทคนิคการบริหารความเสี่ยงที่ดีที่สุด (the best risk management techniques)
4. การใช้เทคนิคการบริหารความเสี่ยงที่ดีที่สุด (the chosen risk management techniques)
5. การติดตามผล (monitoring)

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น. 8-12) ให้คำจำกัดความการบริหารความเสี่ยง (Risk management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหายลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสียหายลดลง อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธีดังนี้

1. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง
 2. การลด การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
 3. การกระจายความเสี่ยง หรือ โอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป
 4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการหรือกิจกรรมนั้นไป
- ประเสริฐ อัครประดมพงศ์ และคณะ (2551, น.3) กล่าวว่า ระบบบริหารความเสี่ยงจะทำให้เราทราบปัญหาล่วงหน้า และเตรียมวิธีป้องกันแก้ไขได้ ช่วยลดโอกาสสูญเสียและเพิ่มโอกาส

ความสำเร็จ ส่งผลให้องค์กรดำรงอยู่อย่างยั่งยืน และเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ – เจาะจงให้แน่ชัดว่าเราต้องการอะไร
2. การระบุความเสี่ยง – หาว่าความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นมีอะไรบ้าง
3. การประเมินความเสี่ยง – จัดลำดับความเสี่ยงตามความรุนแรง
4. การสร้างแผนจัดการความเสี่ยง – เตรียมแผนรับมือกับความเสี่ยง
5. การติดตามและสอบทาน – ตรวจสอบและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

การทำระบบการบริหารความเสี่ยงให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอนก็เปรียบเสมือนการก้าวขึ้นบันได ซึ่งต้องค่อยๆ ก้าวขึ้นไปทีละก้าวๆ จนถึงขั้นสุดท้าย เราก็จะมีระบบบริหารความเสี่ยงในองค์กรที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2555, น. 13) ให้ความหมายการบริหารความเสี่ยงไว้ว่า กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยให้การกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

สรุปความหมายของการบริหารความเสี่ยง หมายถึงกระบวนการที่ใช้ในการควบคุมความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น บริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามแนวของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 45-51) โดยได้จัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การระบุเหตุการณ์ จากการพิเคราะห์ทฤษฎศาสตร์เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ได้กำหนดความเสี่ยงให้ครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภท ซึ่งจำแนกไว้ 4 ประเภทดังนี้

- 1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
- 1.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
- 1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน
- 1.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

2. การประเมินความเสี่ยงจากการระบุความเสี่ยงไว้ 4 ประเภท ได้มีการประเมินความเสี่ยง โดยประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด โดยมีการวัดและจัดลำดับความเสี่ยง

3. กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

3.1 การยอมรับคือ การยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานและภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

3.2 การลดคือการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสเกิดหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3.3 การหลีกเลี่ยงคือการดำเนินการเพื่อยกเลิก หรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งนี้หากการใช้กลยุทธ์นี้อาจต้องทำการพิจารณาวัตถุประสงค์ว่าสามารถบรรลุได้หรือไม่ เพื่อทำการปรับเปลี่ยนต่อไป

3.4 การร่วมจัดการคือการร่วมจัดการโดยการแบ่งความเสี่ยงบางส่วนกับบุคคลหรือองค์กรอื่น

4. การติดตามและประเมินผล

4.1 การติดตามผลเป็นการติดตามผลหลังจากได้ดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่า แผนการบริหารความเสี่ยงนั้นมีประสิทธิภาพ ทั้งสาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จความรุนแรงของผลกระทบวิธีการบริหารจัดการกับความเสี่ยงรวมถึงค่าใช้จ่ายของการควบคุมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายในการติดตามผลคือ การประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบความคืบหน้าของมาตรการควบคุมที่มีการทำเพิ่มเติมว่าแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ สามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่

4.2 การประเมินผลการปฏิบัติงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานใน 2 ลักษณะคือ

4.2.1 การประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน โดยจะประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตามว่ากระบวนการงานต่างๆ ได้มีการดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรมควบคุมที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นได้หรือไม่หรือมีเหตุการณ์/สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นนอกเหนือจากที่ได้คาดการณ์ไว้ จะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะทำงานบริหารความเสี่ยงเพื่อปรับแผนบริหารความเสี่ยงและดำเนินการปรับแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยความถี่ในการติดตามประเมินผลจาก

กิจกรรมควบคุมเป็นรายไตรมาสและในกรณีพิเศษหากพบว่ามีเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญ อาจจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นกรณีพิเศษได้

4.2.2 การประเมินผลเมื่อรายงานสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ โดย คณะกรรมการจะประเมินผลโดย มีการปฏิบัติตามมาตรการ กิจกรรมควบคุมที่ได้กำหนดไว้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่การปฏิบัติตามกิจกรรมควบคุมนั้นสามารถลดความเสี่ยงได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่มีข้อบกพร่องหรือสถานการณ์ใดๆ ที่มีผลกระทบต่อ การบริหารความเสี่ยงที่ควรได้รับความสนใจ แก้ไข หรือปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นหรือไม่

นฤมล สะอาดโหม (2550, น. 33-35) กล่าวถึงปัจจัยเสี่ยงที่ผู้นำองค์กรในประเทศกำลัง พัฒนาควรให้ความสำคัญ คือความไม่แน่นอนทางการเมือง ความผันผวนของปัจจัยเศรษฐกิจสภาพ การแข่งขันทางธุรกิจทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศรวมถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติหรือ ภาวะโลกร้อน

สำหรับความเสี่ยงขององค์กรภาครัฐมีความแตกต่างไปจากความเสี่ยงขององค์กร ภาคเอกชน เนื่องจากวิสัยทัศน์และพันธกิจต่างกันอย่างชัดเจนแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ภาคเอกชนมุ่งเน้นไปที่การสร้างกำไรสูงสุดความเสี่ยงทางการเงินจึงเป็นความเสี่ยงที่สำคัญที่สุดใน การบริหารองค์กรภาคเอกชนในขณะที่แผนยุทธศาสตร์ขององค์กรภาครัฐมุ่งเน้นไปที่ การตอบสนองนโยบายรัฐและให้บริการประชาชนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรภาครัฐ จึงเกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงเชิงนโยบายและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ ไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินนับเป็นหนึ่งในปัจจัย เสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานราชการไม่สามารถดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ได้สำเร็จ เช่นเดียวกัน การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์อาจไม่ประสบความสำเร็จจากปัจจัยเสี่ยงที่กลุ่ม ตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและสำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดไว้ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านธุรกิจความเสี่ยงด้านธุรกิจขององค์กรภาครัฐครอบคลุมความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ ตามแผนยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากขาดการวางแผนการดำเนินงานที่สามารถรองรับแผน ยุทธศาสตร์ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การตัดสินใจด้านการบริหารงานอันส่งผลต่อทิศทางของ องค์กรในทางที่ไม่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ก็นับเป็นความ เสี่ยงทางธุรกิจเช่นกัน

2. ความเสี่ยงจากการดำเนินการความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานตามแผน ยุทธศาสตร์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์

3. ความเสี่ยงทางการเงินแผนยุทธศาสตร์ที่ดีควรได้รับการกำหนดภายใต้เงื่อนไขและองค์ประกอบที่จะอำนวยความสะดวกให้การดำเนินการตามแผนนั้นสามารถสัมฤทธิ์ผลได้ตามเวลาที่กำหนด แต่ในทางปฏิบัติบ่อยครั้งที่โครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง หรือสำเร็จลุล่วงได้ในเวลาที่กำหนด เป็นเพราะการบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการไว้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นหรือการเพิ่มขึ้นของราคาค่าวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับโครงการทำห้วงประมาณที่ตั้งไว้ไม่เพียงพอทำให้โครงการสำเร็จล่าช้าหรือต้องยอมลดคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้โครงการสามารถสำเร็จได้ตามกำหนด ซึ่งทำให้คุณภาพผลงานของโครงการไม่ดีเท่าที่วางแผนไว้

4. ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำ แต่ส่งผลกระทบต่อการสัมฤทธิ์ผลตามยุทธศาสตร์เป็นอีกหนึ่งกลุ่มความเสี่ยงหลักที่ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสำคัญในหลายกรณี ผู้บริหารอาจเข้าใจว่าความเสี่ยงไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งเป็นความเสี่ยงที่ไม่จำเป็นต้องได้รับการจัดการโดยเร่งด่วน หรือเป็นความเสี่ยงที่องค์กรสามารถรับเอาไว้ได้เอง ความเข้าใจผิดเช่นนี้เป็นอันตรายอย่างยิ่งกับองค์กรทั้งนี้เนื่องจากทฤษฎีจะให้ความสำคัญกับความรุนแรงของ ความสูญเสียมากกว่าความถี่ของการสูญเสียกล่าวคือความเสี่ยงที่มีความรุนแรงน้อยนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อมากนักกับภาพรวมขององค์กรในขณะที่ความเสี่ยงที่มีความรุนแรงมากแต่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งจะถูกนับเป็นความเสี่ยงที่ได้รับความสำคัญ เพราะการคาดการณ์การเกิดความสูญเสียไม่สามารถเป็นไปอย่างแม่นยำและหากเกิดความสูญเสียขึ้นจะส่งผลกระทบต่อองค์กร นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ ยังรวมถึงการเกิดจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้บริหาร ทำให้แผนยุทธศาสตร์ ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ฉะนั้น ถึงแม้องค์กรจะมีการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านธุรกิจ ความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ความเสี่ยงทางการเงินและความเสี่ยงด้านเหตุการณ์ภายในองค์กรไว้อย่างเหมาะสมครบถ้วนแล้ว การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์อาจไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากขาดการวางแผนรองรับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก

Coso (The Committee of Sponsoring Organizations of the Theadway Commission 2551) (อ้างถึงใน ทิวสุดา ศรีสุระพลกิจ, 2554) กล่าวไว้ว่า การบริหารความเสี่ยง คือกระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบเพื่อให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ โดยได้สร้างกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
 - 1.1 คือท่าที (Tone) ที่องค์กรมองเรื่องความเสี่ยงและดำเนินการเรื่องความเสี่ยงเช่นไร
สภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเป็นตัวกำหนดพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยงองค์กร
 - 1.2 องค์กรประกอบของสภาพแวดล้อมในองค์กรเช่นปรัชญา โครงการองค์กรจริยธรรม
ความสามารถของพนักงานการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ฯลฯ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective setting)
 - 2.1 องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานก่อนที่จะระบุเหตุการณ์
ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายนั้น ๆ
 - 2.2 วัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับการยอมรับในความเสี่ยง (Risk Appetite)
3. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)
 - 3.1 การระบุเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรรวมทั้งที่องค์กรควบคุมได้และ
ควบคุมไม่ได้ที่อาจเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยจะต้องแยกแยะให้ออก
ระหว่าง“ความเสี่ยง” กับ “โอกาส”
 - 3.2 หากมี “โอกาส” จะต้องสื่อสารกลับไปยังฝ่ายจัดการเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และ
กลยุทธ์
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
 - 4.1 การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงจะพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)
ผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดเพื่อเป็นพื้นฐานในการที่จะจัดการกับความเสี่ยงนั้น ๆ
 - 4.2 การประเมินความเสี่ยงจะประเมินอยู่บนพื้นฐานของก่อนการจัดการความเสี่ยง
(Inherent risk) และหลังจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual risk)
5. การจัดการ ตอบโต้ความเสี่ยง (Risk Response) 4 แนวทางหลัก
 - 5.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoidance) ไม่ทำ เลิกกิจกรรมนั้น
 - 5.2 การลดความเสี่ยง (Reduction) อาจลดโอกาสหรือผลกระทบหรือลดทั้ง 2 อย่าง
 - 5.3 การหาผู้ร่วมเสี่ยง (Sharing) อาจลดโอกาสหรือผลกระทบโดยการ โอน
ความเสี่ยง (ทำประกัน) หรือแชร์บางส่วน of ความเสี่ยงหรือการ Outsourcing
 - 5.4 การยอมรับความเสี่ยง (Acceptance) อาจเป็นเพราะระดับความเสี่ยงต่ำมาก
จนไม่คุ้มหรือสูงเกินไปเสียจนไม่มีหนทางจะจัดการกับความเสี่ยงนั้น
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
 - 6.1 คือ นโยบายและวิธีการต่างๆที่กำหนดขึ้นและนำไปปฏิบัติเพื่อช่วยก่อให้เกิด
ความเชื่อมั่นว่าได้มีการดำเนินการกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

6.2 กิจกรรมการควบคุมเกิดขึ้นทุกขณะในทุกหน้าที่และทุกระดับทั่วทั้งองค์กร ERM จึงเป็นกระบวนการควบคุมภายใน

6.3 กิจกรรมการควบคุมสามารถจัดกลุ่มได้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ขององค์กร อันได้แก่ วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติงานด้านการรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ต้องระบุสารสนเทศที่จำเป็นรับทราบได้และสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรในรูปแบบและช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ของตนได้

8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) มีการติดตามประเมินการบริหารความเสี่ยงแบบครบวงจรและมีการปรับแก้ตามความเหมาะสมการประเมินอาจทำได้โดย

8.1 การติดตาม ประเมินในขณะที่กิจกรรมกำลังดำเนินไป (Ongoing Monitoring Activities)

8.2 การประเมินแยกต่างหาก (Separate Evaluations) เป็นรายครั้งหรือทั้ง 2 แบบ

ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยที่ 1 การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง

ปัจจัยที่ 2 การใช้คำให้เกิดความเข้าใจแบบเดียวกัน

ปัจจัยที่ 3 การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่ 4 กระบวนการในการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ปัจจัยที่ 5 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ 6 การวัดผลการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยที่ 7 การฝึกอบรมและกลไกด้านทรัพยากรบุคคล

ปัจจัยที่ 8 การติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2552, น. 40-43) กล่าวว่า กระบวนการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กร รวมทั้งการบริหาร จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติมีกระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่ชัดเจนของแผนงาน งาน โครงการ กิจกรรม ตามแผนการปฏิบัติราชการประจำปีและแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร
3. การประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม
4. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย
5. การรายงาน และ ติดตามผล เป็นการรายงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยง
6. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม พอเพียง ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการและกลไกควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่มในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังจากมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
7. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2555, น. 67-71) กำหนดขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบในการบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงิน หรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง และการฟ้องร้อง จากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือความคุ้มค่า) ให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับ

ที่องค์กร ขอมรับได้ ควบคุมได้ ประเมินได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรตามยุทธศาสตร์ หรือ กลยุทธ์เป็นสำคัญ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความมีส่วนร่วมของคนในองค์กร เพื่อให้คนในองค์กรรู้สึกว่าเขาเป็นหนึ่งในองค์กร การที่เขาจะทำอะไรไม่คิดจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงขององค์กร หรือผู้อื่นทำอะไรไม่คิดส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงขององค์กรนั้น

2. การค้นหาความเสี่ยงและระบุความเสี่ยง ต้องอาศัยการศึกษาาร่วมกัน เพราะคนที่อยู่ในองค์กรเองเป็นคนที่รู้มากที่สุดว่ามีความเสี่ยงอะไรบ้างในองค์กร

3. การประเมินความเสี่ยง

4. เลือกวิธีการจัดการกับความเสี่ยง จำเป็นต้องใช้ความรู้หลายด้านในการที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับความเสี่ยงในแต่ละด้านที่เราจะบริหาร

5. การประเมินผลการกำกับดูแล (Performance Monitoring) เมื่อได้ Implement ไปแล้ว มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นต้องมีการปรับ (Fine tune) ปรับแก้ที่เราเลือกใช้หรือไม่ แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารความเสี่ยงในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามตัวประกอบและตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ให้แนวทางการปฏิบัติที่ดีของการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารไว้ดังนี้

5.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับสถาบัน โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรมีผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจหลักของสถาบัน

5.2 การระบุความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง ควรประกอบด้วยความเสี่ยงที่ครอบคลุมในด้านต่างๆดังนี้

5.2.1 ความเสี่ยงด้านงบประมาณและงบประมาณ

5.2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

5.2.3 ความเสี่ยงด้านนโยบาย

5.2.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน

5.2.5 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

5.3 การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง สามารถพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากสูงมายังต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายองค์กรได้ง่ายขึ้น

5.4 มาตรการหรือแผนการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมสามารถใช้แนวคิดของ 4T เข้ามาช่วย คือ Take (ยอมรับ) Treat (ลดหรือควบคุม) Transfer (โอน หรือกระจาย) และ Terminate (หยุดหรือหลีกเลี่ยง)

5.5 สามารถบูรณาการความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน เพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุม หรือลด โอกาสของความสูญเสียทั้งในแง่โอกาสและผลกระทบได้

สำนักงานหอสมุดมหาวิทยาลัยสยาม (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ระดับชั้นในการบริหารความเสี่ยง มี 4 ชั้น คือ

1. ค้นหาความเสี่ยง โดยการศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต ทั้งจากบันทึกรายงานต่างๆที่มีอยู่ และจากประสบการณ์ของบุคคล เรียนรู้จากกระบวนการทำงานและจากเพื่อนนอกหน่วยงานสำรวจในปัจจุบันเฝ้าระวังในอนาคต
2. ประเมินความเสี่ยง พิจารณาว่าอาจเกิดความเสี่ยงอะไรได้บ้าง โอกาสที่จะเกิดมีสูงแค่ไหน หรือเกิดได้บ่อยเพียงใด
3. จัดการความเสี่ยง ควบคุมความเสี่ยง เมื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงได้แล้ว ให้นำมาจัดหาวิธีการป้องกันความเสี่ยงที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ โดยการหลีกเลี่ยง ป้องกัน ถ่ายโอน แบ่งแยก ลดความสูญเสีย การจ่ายเงินชดเชย
4. ประเมินผล ทำรายงานและทบทวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตามว่ารูปแบบของความเสียหายเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ จะได้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงนั้นได้ผลจริงหากยังมีปัญหาจะได้หามาตรการใหม่มาจัดการกับความเสี่ยงตามความจำเป็น การทบทวนความเสี่ยงจะทำให้ทราบความเสี่ยงที่มีอยู่และที่เหลืออยู่ หลังจากจัดการกับความเสี่ยงไปชั้นหนึ่งแล้วทำให้ตัดสินใจได้ว่า จะรับความเสี่ยงได้ในระดับใด

สำหรับการบริหารความเสี่ยงทางการศึกษานั้นมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดเป็นระเบียบให้มีการปฏิบัติหลายแห่ง เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวดที่ 3 มาตราที่ 9 (1) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้าซึ่งมีการบริหารความเสี่ยงเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งในแผนปฏิบัติราชการและในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เลือก “ระดับความสำเร็จของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง” เป็นหัวข้อการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17 นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในด้วยรวมไปถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2550 ที่เห็นชอบให้กระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการ

จัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายสำคัญของรัฐ โดยแนบผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงไปพร้อมกับคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การบริหารงานในสถานศึกษา

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลัง และมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังปรากฏในบัญญัติมาตรา 39 ที่ว่า

“มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง”

การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ ในการบริหารจัดการ เป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management น. SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ และมีความเข้มแข็ง รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในมาตรา 35 ดังนี้

“มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 35 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียน มีฐานะเป็นนิติบุคคลเมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง”

เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขึ้น โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

การบริหารวิชาการ

แนวคิดงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการ บริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดย อิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมี คุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการฯ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การบริหารงบประมาณ

แนวคิดการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

มีประสิทธิภาพ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ
 - 1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
 - 1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา
 - 1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
 - 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
 - 2.3 การโอนเงินงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
 - 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 4.1 การจัดการทรัพยากร

- 4.2 การระดมทรัพยากร
- 4.3 การจัดการรายได้และผลประโยชน์
- 4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 4.5 กองสวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 5. การบริหารการเงิน
 - 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
 - 5.2 การรับเงิน
 - 5.3 การเก็บรักษาเงิน
 - 5.4 การจ่ายเงิน
 - 5.5 การนำส่งเงิน
 - 5.6 การกักเงินไว้เบิกเหลือมปี
- 6. การบริหารบัญชี
 - 6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
 - 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
 - 7.2 การจัดหาพัสดุ
 - 7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
 - 7.4 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

การบริหารงานบุคคล

แนวคิดการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2. เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจ ที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นใน ระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการ ยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาพัฒนา คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

การบริหารทั่วไป

แนวคิดการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการ บริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักใน การประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษา ทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการ บริหารและการจัดการศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของ สถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุน การจัดการศึกษา

ขอบข่าย ภารกิจ

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีและสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน
11. การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่พัฒนาผู้เรียนและสังคมภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและเข้าใจถึงการบริหารที่เน้นงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของ การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ต้องรู้ถึงความหมายความสำคัญขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามแนวปฏิรูปการศึกษาทุกด้านอย่างลึกซึ้งดังนี้

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด นักวิชาการและสถาบันที่ ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการศึกษาต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ดังนี้

ภิญโญ สาธร (2526, น. 12) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่าเป็นกิจกรรมทุกชนิด ในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, น. 29) ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่าได้แก่งานที่เกี่ยวข้องกับ การนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานบริหารหลักสูตรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้ผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งหมายถึงตัวเด็กที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและงานวิชาการซึ่ง

ครอบคลุมการบริหารหลักสูตรอันเป็นตัวการสำคัญในการกำกับหรือกำหนดทิศทาง จัดการศึกษา
 เล่าเรียนของสถานศึกษา แสดงให้เห็นหลักการทางการศึกษาและแสดงจุดหมายที่ต้องการ
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 64) งานวิชาการหมายถึงถึง
 กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตร
 ไปใช้การนิเทศการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรม การประชุมอบรมทางวิชาการการ
 วัดและการประเมินผลการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีให้เหมาะสมกับเป้าหมายของ
 หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติมา ปรีดีดิลก (2542, น. 47) กล่าวถึงงานวิชาการในโรงเรียนว่างานวิชาการใน
 สถานศึกษานอกจากหมายถึงความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่ถือว่าจำเป็นต่อการดำรงชีวิต
 อยู่ในสังคมและปัจจุบันงานวิชาการยังหมายถึงการอบรมศีลธรรมจรรยาและความประพฤติของ
 นักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีนอกเหนือจากความรู้ความสามารถที่จะมาเลี้ยงชีพได้อย่าง
 มีความสุขความพอใจ ตามเอกัตภาพและสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนช่วยเหลือพ่อแม่เพื่อนบ้าน
 และสังคมตามสมควรด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 3) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหาร
 สถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
 ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

คมเดช ศรีหาฤทธิ (2547, น. 9) การบริหารวิชาการ คือ การบริหารงาน การวางแผน
 วิชาการ งานการเรียนการสอนงานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการสอน งานวัดผลและ
 ประเมินผลส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนและงานประเมินผลงานวิชาการ

เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ และคณะ (2548, น. 23) กล่าวไว้ว่างานวิชาการในโรงเรียนเป็น
 กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน
 ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด ดังนั้นงานวิชาการโรงเรียน จึงหมายถึงการจัดกิจกรรมและ
 ประสิทธิภาพต่างๆ ให้แก่นักเรียนตลอดจนการอบรมศีลธรรมจรรยาและความประพฤติของนักเรียน
 เพื่อเป็นคนดี มีความรู้ความสามารถที่จะนำมาเลี้ยงชีพได้อย่างมีความสุขความพอใจตาม
 มาตรฐาน และสภาพความเป็นอยู่ช่วยเหลือพ่อแม่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2549, น. 17) ได้เน้นว่าการบริหารงานวิชาการนั้นหมายถึงการ
 ดำเนินงานทุกชนิดเพื่อจะส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะ
 จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียน สรุปว่าน่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนั่นเอง

ชญญา อภิบาลกุล (2550, น. 16) กล่าวว่างานบริหารวิชาการหมายถึงกระบวนการบริหาร
 กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่กระบวนการกำหนด

นโยบายการวางแผนการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ถาวร ศรีเกตุ (2551, น. 19) การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ผลดีขึ้นและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 31) การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึง การจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่สถานศึกษาจัดขึ้นอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์พันธกิจ ปรัชญา และเป้าหมายของการศึกษาและหลักสูตรการวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

พนัส หันนาคินทร์ (2540, น. 7) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการในโรงเรียนว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนเป็นชีวิตของสถาบัน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชีวิตสถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2540, น. 14) กล่าวว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาในโรงเรียนคือการจัดการกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ทักษะ เจตคติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนอย่างชัดเจนจึงเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียนการปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพบุคลากรแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหาร โรงเรียนที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, น. 21) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของงานวิชาการครั้งนี้งานวิชาการเป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุด

ของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียนและหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับจัดการระบบการทำงานของโรงเรียนและใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของสถานศึกษาคือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนดีที่เป็นคนที่สมบูรณ์

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, น. 11) กล่าวว่า งานวิชาการ คือ งานที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียนการจัดสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา การวัดผลและการประเมินผล การประกันคุณภาพรวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 37-39) ได้กล่าวไว้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม
2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียนเมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมาก ปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมากตามไปด้วย
3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะป็นในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ
4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียนการพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิต ของระบบงานวิชาการอันได้แก่วิธีการสอนของครูการบริหารงานวิชาการผลสำเร็จของครูทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นส่งเสริมให้ครูร่วมมือกัน ในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ

กมล ภูประเสริฐ (2547, น. 43) ได้กล่าวถึง ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้น ประกอบด้วยงานหลายๆด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับ หลักสูตร ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวความคิดในการ ปฏิรูปการศึกษาศาสนศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งมิ การเปลี่ยนแปลงความคิดที่ให้นั้้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการปฏิบัติจริง งานเกี่ยวกับการประเมินผล การเรียนที่หันมาเน้นการประเมินตามสภาพจริงไม่เน้นการใช้ข้อสอบแต่เพียงอย่างเดียวคั้งนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 65) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษา ให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการ ได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วม ได้เสีย ทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 17) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร จัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนิน ไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือน เส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถ ทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลัก การดำเนินงานทุกอย่าง ทางวิชาการ ที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เป็น ภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของบุคลากร แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานในสถานศึกษาที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ ที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการบริหารงานวิชาการถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับ แรกเพราะการบริหารงานวิชาการนั้นจะเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงการมีมาตรฐาน และคุณภาพของ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังนั้นผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานวิชาการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนให้มากที่สุด

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา

มีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ กันดังนี้

อูทัย บุญประเสริฐ (2540, น. 36) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร
3. กิจกรรมนักเรียนและบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. สื่อการเรียนการสอน
5. การวัดและการประเมินผลการเรียน
6. การนิเทศการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพบุคลากรวิชาการ

จันทรานี สงวนนาม (2545, น. 45) ได้กำหนดกิจกรรมหลักที่เป็นขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาและบริหารหลักสูตร
2. การวิจัยในชั้นเรียน
3. การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา
6. การประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 10-14) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผลทางการเรียน
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี
5. การนิเทศการศึกษา
6. การแนะแนวทางการศึกษา
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 32-33) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและเข้าใจถึงการบริหารที่เน้น งานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ต้องรู้ถึงความหมายความสำคัญ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาทุกด้านอย่างลึกซึ้งได้กำหนดขอบข่าย และภารกิจการบริหารงานและจัดการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้านเพื่อให้ สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ
 - 1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลาง ของกระทรวงศึกษาธิการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น
 - 1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
- 1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ การใช้หลักสูตรให้เหมาะสม
- 1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร
- 1.6 ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้แนวทางปฏิบัติคือ
 - 2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดทางผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง
 - 2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร
 - 2.4 ส่งเสริมการให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนแนวทางปฏิบัติคือ
 - 3.1 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
 - 3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน
 - 3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ
 - 4.1 ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลรอบรั้วองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

5.1 ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานและสถาบัน

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหาพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคลากรรอบรั้วองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้แนวทางปฏิบัติคือ

6.1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่นบุคคลรอบรั้วองค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาใกล้เคียง

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น

6.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตามประสานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

8. การแนะแนวการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

8.3 ติดตามประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา

9.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผนคุณภาพการศึกษาโดยติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น

9.6 ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9.7 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนแนวทางปฏิบัติคือ

10.1 การศึกษาสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาการ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

10.3 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวทางปฏิบัติคือ

11.1 ประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณ ใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กรหน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

12.1 สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการ สนับสนุนด้านวิชาการของบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการ จัดการศึกษาของบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

หมศศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, น. 9-10) ได้กำหนดงานที่เป็นหลักสำคัญของงานวิชาการดังนี้

1. งานพัฒนาหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตร
3. งานสื่อ นวัตกรรม
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานนิเทศภายใน
6. งานส่งเสริมวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 17-19) ได้อธิบายเกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดและการประเมินผล

รุ่ง แก้วแดง (2546, น. 88-105) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการโรงเรียน กำหนด
 ขอบข่ายไว้ดังนี้

1. ศักยภาพสมองกับการเรียนรู้
2. สาระแห่งการเรียนรู้
3. กระบวนการเรียนรู้
4. หลักสูตรสถานศึกษา
5. สื่อเพื่อการเรียนรู้
6. การประเมินผลการเรียนรู้
7. การจัดการศึกษาในแหล่งเรียนรู้
8. การวิจัยในสถานศึกษา
9. กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2546, น. 17) ได้กำหนดขอบข่ายในการบริหารหลักสูตร
 และงานวิชาการสำหรับการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานในระดับประถมศึกษา
 และมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
3. การพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลการเรียน
4. การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
5. การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

กมล ภูประเสริฐ (2547, น. 9-18) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการไว้ในมาตราต่างๆ ซึ่งพอสรุปย่อๆ ได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดและประเมินผล
4. ด้านพัฒนาทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยี
5. ด้านพัฒนาบุคลากร
6. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
7. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

นิตราภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550, น. 39-41) ได้กล่าวถึงขอบข่ายบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้
3. การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
4. การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
5. การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สรุปการบริหารงานวิชาการนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดมีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดคั้งนี้คือการส่งเสริมประสานงานให้ครูร่วมมือในการปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนการวิจัยเพื่อพัฒนาการพัฒนาค้นคว้านวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้การนิเทศการศึกษาการแนะแนวการศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใด ๆ ที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนถือว่างานนั้นเป็นงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น

จากการศึกษาแนวคิด งานวิจัย ของนักวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการ	อุทยานบุรีประเสริฐ	จันทร์ธานีสงวนาม	ชุมศักดิ์อินทร์รักษ์	ปรีชาพรวงศ์อนุสรโรจน์	รุ่งแก้วแดง	กมลภูประเสริฐ	พรบ.การศึกษา (แก้ไข ๓.๒)	สำนักทดสอบทางการศึกษา	ภัทรภรณ์สถิตปิตานนท์	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา	แห่งชาติ	กระทรวงศึกษาธิการ	รวม
1. การพัฒนาหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
3. การวัดและประเมินผล ทางการเรียน	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
4. การวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา		✓			✓	✓	✓					✓	5
5. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี	✓		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้					✓			✓	✓			✓	4
7. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓			✓					✓	✓	6
8. การแนะแนวการศึกษา											✓	✓	2
9. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพการศึกษา		✓					✓			✓	✓	✓	4
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน												✓	1
11. การประสานความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการ												✓	1
12. การส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการ			✓		✓							✓	3
13. การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ						✓	✓						2
14. การบริหารโครงการ ทางวิชาการ						✓							1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

งานวิชาการ											รวม		
	อุทยานประเสริฐ	จันทร์านิสงวนาม	นวมศักดิ์อินทร์รักษ์	ปรีชาพรวงศ์อนุตรโรจน์	รุ่งแก้วแดง	กมลภูประเสริฐ	พรบ.การศึกษา (แก้ไข ๓.2)	สำนักทดสอบทางการศึกษา	ศูนย์ประกันคุณภาพสถาบัน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา		แห่งชาติ	กระทรวงศึกษาธิการ
15. การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร ทางวิชาการ						✓							1
16. การประเมินผลงานทางวิชาการ						✓							1
17. กิจกรรมนักเรียน พัฒนา นักเรียน	✓							✓	✓				3

* ในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ข้อที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัย สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการและเลือกใช้ขอบข่ายงาน
วิชาการในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ 5 ประการ อันได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผลการเรียน
4. การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี
5. การนิเทศการศึกษา

การบริหารวิชาการในด้านดังกล่าว มีรายละเอียดและสาระสำคัญของงานดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระแกนกลาง
ของกระทรวงศึกษาธิการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน
และท้องถิ่น

1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนด
วิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้ง
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ การใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ ประเมินความต้องการของชุมชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสม ติดตาม ประเมินการใช้หลักสูตร การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม โดยการร่วมมือของผู้บริการ ครู และชุมชน

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติคือ

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดทางผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จาก ประสบการณ์และการปฏิบัติจริง

2.3 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

2.4 ส่งเสริมการให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การวางแผนการจัดการเรียน การเรียนรู้ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดกระบวนการให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดทางผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์การ จัดครูให้สอนตรงตาม ความถนัด ความสามารถของครูพัฒนา อบรม ให้ความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูอย่าง สม่ำเสมอ ตามสภาพสังคม วิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนแนวทางการปฏิบัติคือ

3.1 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.3 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการ และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

สามารถสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน คือ การกำหนดนโยบายระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน พัฒนาเครื่องมือ จัดเก็บข้อมูลที่ได้อย่างเป็นระบบ จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

4.1 ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานและสถาบัน

4.2 ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

4.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4.4 ประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษานุเคราะห์ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี คือ การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการใช้สื่ออย่างเหมาะสม การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการประเมินผลการใช้สื่อ พัฒนาและประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษานุเคราะห์ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การนิเทศการศึกษาแนวทางปฏิบัติคือ

5.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา

5.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

5.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

5.4 ติดตามประสานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศ คือ กระบวนการที่ผู้บริหารและครูร่วมกันปฏิบัติ ในการแก้ไข ปรับปรุง หาข้อบกพร่อง พัฒนาการเรียนการสอน การชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือครูให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากระบวนการนิเทศอย่างสม่ำเสมอใช้วิธีการที่หลากหลาย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนิเทศกับสถานศึกษาอื่น

จากการศึกษา และสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ โดยได้ข้อบ่งชี้ทั้ง 5 ประการ ดังแสดงในตารางที่ 1 ข้างต้นแล้วเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแปรในด้านของการบริหารความเสี่ยงงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงงานวิชาการ เพื่อสังเคราะห์และนำผลมาประกอบกำหนัดตัวแปรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดยรายละเอียดงานวิจัยเกี่ยวกับความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการมีดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการ ถือเป็นหัวใจหลัก เป็นภารกิจอันสำคัญของสถานศึกษา เนื่องด้วยงานวิชาการเป็นตัวขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เป้าหมายคือเพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ ให้แก่สังคม แต่อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินกิจกรรมของงานวิชาการนั้น ย่อมประสบปัญหาอุปสรรคต่างๆ ทั้งจากภายใน และ ภายนอกสถานศึกษา ซึ่งอาจทำให้การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของงานวิชาการ เป็นไปอย่างยากลำบาก เหตุการณ์อันไม่คาดฝันเหล่านี้ ถือเป็นความเสี่ยงของงานวิชาการ ที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ ผู้ปกครองชุมชน แม้กระทั่งตัวผู้เรียนเอง ต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความเสี่ยงเหล่านั้น เพื่อที่จะได้เตรียมตัวป้องกันหาทางรับมือ หรือ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเหล่านั้น เพื่อให้เกิดผลกระทบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด(ทิวสุดา ศรีสุระพลกิจ, 2554) จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย มีนักวิชาการ ได้อธิบายเกี่ยวกับปัญหา หรือ ความเสี่ยงในงานวิชาการได้ดังนี้

สมสกุล รสชาติ (2548, น. 89-92) ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตรปัญหาที่พบคือ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม รวมไปถึงการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนปัญหาที่พบคือ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และลักษณะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมถึง การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน
3. ด้านการนิเทศการศึกษา ปัญหาที่พบคือ การติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครูขาดความต่อเนื่องและจริงจัง สม่่าเสมอ และตรงตามหลักสูตร
4. ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา ปัญหาที่พบคือ การจัดทำระบบข้อมูลต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันการนำผลการประเมินการเรียนไปปรับใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ประเสริฐ อัครประดมพงศ์ (2551, น. 99-103) ได้กล่าวถึงความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
 - 1.1 คุณลักษณะของผู้เรียน
 - 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ประสิทธิภาพการสอนของครู
 - 2.1 ความรู้ความสามารถในการสอนการใช้สื่อ นวัตกรรม
 - 2.2 ความรู้ความสามารถในการใช้หลักสูตร
 - 2.3 คุณลักษณะของวิชาชีพครู
3. ประสิทธิภาพของหลักสูตร
 - 3.1 ความทันสมัยของหลักสูตร
 - 3.2 การวางแผนหลักสูตร

ซึ่งความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน มีตัวชี้วัดได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน เพราะทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน เพราะเมื่อทั้งครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ถูกต้อง ย่อมส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลท้าย สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีความรู้ มีคุณภาพตามเป้าหมายได้

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 123-129) ศึกษาความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลจากการวิจัยพบว่าในสถานศึกษามีความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย

1. ด้านครูผู้สอน ซึ่งความเสี่ยงที่พบ คือการที่ครูต้องทำงาน 2 ด้านในเวลาเดียวกัน คือ ทั้งงานสอน และงานเอกสารธุรการในฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน ทำให้มีเวลาในการจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยตรง จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไข ด้วยการจัดหาบุคลากรมาทำหน้าที่ในด้านงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนแทนครู

2. ด้านการวัดผลและประเมินผล ความเสี่ยงที่พบ คือความเที่ยงตรงของข้อสอบ กับความรู้ที่จัดในห้องเรียนและมาตรฐานตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเพราะว่าขาดความสอดคล้องจึงทำให้เกิดผลการเรียนที่ไม่ตรงตามความรู้ ความสามารถของนักเรียนและมาตรฐานของผู้เรียน ซึ่งมีผลกระทบไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระดับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นคะแนนการทดสอบในระดับชาติ ของสถาบันต่าง ๆ ที่สถานศึกษาถือเป็นเป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งที่จะต้องบรรลุให้ได้ เพื่อที่จะได้มาตรฐานผ่านการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องมีการพัฒนาระบบการวัดผลเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้ มาตรฐานและมีคุณภาพตามเป้าหมายของสถานศึกษา

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ความเสี่ยงที่พบ คือการวางแผนการนำหลักสูตร ไปใช้ด้วย เพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอน ถือเป็นตัวกำหนดทิศทางการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียน และครูผู้สอน จะต้องได้รับการอบรม พัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนก็จะมีคุณภาพและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของตน

วรารักษ์ อริชชนพล (2552, น. 164-166) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมาได้สรุปสภาพปัญหาซึ่งมีความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตรโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาเกิดได้จากการขาดครูที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถสอนได้ตรงความรู้ที่ครูได้ศึกษาสำเร็จมา ประกอบกับการขาดความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตรแกนกลาง และการขาดการศึกษาสภาพความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ทำให้หลักสูตรท้องถิ่นที่ใช้ในสถานศึกษา ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้

2. ด้านการบริหารการเรียนการสอนสภาพปัญหาที่พบ คือการขาดการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ขาดครูที่มีความสามารถ และมีความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3. ด้านประเมินผลการเรียน สภาพปัญหาที่พบ คือ ครูขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำเครื่องมือ และวิธีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดจากระบบระเบียบในการจัดเก็บเอกสารและการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงขาดความต่อเนื่อง

4. ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา สภาพปัญหาที่พบ คือการที่ครูมีภาระงานสอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัย การเผยแพร่ผลงานการพัฒนาทางวิชาการของโรงเรียนให้กับชุมชนมีน้อย

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สภาพปัญหาที่พบ คือ ขาดสื่อที่เหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอ ขาดการวางแผนการผลิต จัดหา และใช้สื่ออย่างเป็นระบบ และขาดการประเมินผลการใช้สื่อ

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สภาพปัญหา คือขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ ขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์สอนระหว่างโรงเรียนนักเรียนไม่ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนเท่าที่ควรและยังขาดการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเป็นเครื่องมือในการสืบค้น

7. ด้านการนิเทศการศึกษาสภาพปัญหาที่พบ คือขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานสอนมากจึงไม่มีเวลานิเทศและบุคลากรขาดความรู้และเทคนิคใหม่ๆในการนิเทศการศึกษา

8. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสภาพปัญหา คือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงการรายงานผลที่ขาดความชัดเจน

สุรลักษณ์ สาระฤทธิ์ (2554, น. 103-111) ศึกษาการบริหารความเสี่ยง ด้านการเรียนการสอน โดยได้กล่าวไว้ว่า หากต้องการให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐาน ต้องมีการจัดการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ดังได้สรุป ความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของครู

1.1 การทำวิจัยในชั้นเรียน ควรมีการฝึกอบรม ความรู้ ทักษะให้แก่ครูอย่างจริงจัง และครูผู้สอน จะต้องดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง รวมทั้งความต้องการในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อต่างๆ รวมทั้งการให้ความร่วมมือจากนักวิชาการ ผู้รู้ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดผลสำเร็จ

1.2 การสอนตรงตามความถนัดของครู การสอนตรงตามความรู้ความสามารถของครู นั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างสูงสุด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดให้ ครูผู้สอนได้สอนตรงตามความสามารถของตน เพราะหากจัดครูที่ความรู้ ความสามารถ และความ ถนัด ไม่ตรงกับรายวิชาแล้ว อาจสร้างการเรียนรู้ที่ไม่เกิดศักยภาพในแก่ผู้เรียน ได้

1.3 การวิเคราะห์หลักสูตรความเสี่ยงในด้านนี้กล่าวคือ การวางแผนการใช้หลักสูตร การประเมิน และพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้มาซึ่ง หลักสูตรที่มีความทันสมัยและมีคุณภาพ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู

2.1 วิธีการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ด้วยอาจเพราะ วิธีการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายน้อย เป็นวิธีการเดิมๆ ไม่ทันสมัย ขาดการพัฒนา ครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะการสอนใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน และถือเป็นหน้าที่สำคัญที่ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์

2.2 การนำผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนด้วยส่วนใหญ่ ครูยังขาดการนำ ผลการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างจริงจัง อาจเป็นเพราะ ขาดความรู้ ขาดงบประมาณ ในการเผยแพร่ หรืองบประมาณในการดำเนินการตามผลการวิจัย การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่ ชัดเจน จึงทำให้งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่สูญเปล่าไป

2.3 กิจกรรมที่จัดคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเนื่องจากครูยังขาด การวิเคราะห์ผู้เรียนทำให้ไม่ทราบความแตกต่างกันในการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ทำให้ผลการเรียนของ นักเรียนบางคนต่ำไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องรูปแบบการ เรียน และศึกษาความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ช่วยลดปัญหาผลการเรียนต่ำ ปัญหาการไม่สนใจเรียนของผู้เรียนได้

3. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

3.1 โอกาสในการเรียนรู้นอกห้องเรียน กล่าวโดยสรุป คือการนำนักเรียนไปศึกษา แหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ การทัศนศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งข้อมูลจริง เพื่อกระตุ้น ความสนใจเรียน กระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ส่งเสริมกระบวนการคิด สร้างสรรค์ พัฒนาด้านสุนทรียภาพ คุณค่าของสิ่งต่างๆ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์ ของผู้เรียนกับชุมชน และสังคม โดยทั่วไป กระตุ้นความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้

3.2 การใช้แหล่งเรียนรู้อย่างทั่วถึงคือการ วางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ ทบทวน ติดตาม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เพียงพอต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างทั่วถึง และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียน

ทิวสุตา ศรีสุระพลกิจ (2554, น. 97-102) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้สรุปความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความเสี่ยงที่พบ คือการนำหลักสูตรไปใช้ จัดการเรียนการสอน เนื่องจากมีการ ปรับเปลี่ยนหลักสูตรทุกปีทำให้การนำหลักสูตรไปใช้เกิดความเสี่ยง ครู จึงต้องได้รับการพัฒนา อบรมในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผลจากความเสี่ยงในด้านนี้ ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับ แผนการจัดการเรียนรู้ และ ขาดการนำสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ในกระบวนการเรียน การสอน ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของเรียนในที่สุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

3. ด้านการนิเทศการศึกษา

ผลจากความเสี่ยง ในด้านนี้ ได้แก่ การนิเทศที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เนื่องจากมี กิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้มาแทรกโดยกะทันหัน ทำให้การนิเทศถูกเลื่อนหรือยกเลิก ไป ควรที่จะใช้การนิเทศแบบไม่เป็นทางการเพื่อช่วยลดความเสี่ยงของการนิเทศ เพื่อให้การจัด กระบวนการเรียนรู้ ได้รับการประเมินและพัฒนาเพื่อนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนตามที่ได้กำหนด เป้าหมายไว้

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ผลจากความเสี่ยงในด้านนี้ ได้แก่ การรวบรวมการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และการนำผลการประเมินกลับมาพัฒนาตัวผู้เรียน เพื่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุด คือผู้เรียนได้รู้ถึง ระดับผลการเรียนและคุณภาพการเรียนของตนเอง ครูได้รู้ถึงความแตกต่างและความต้องการ ระดับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน นำไปสู่คุณภาพผู้เรียน

5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลจากความเสี่ยงในด้านนี้ ได้แก่ การทำวิจัยเต็มรูปแบบและการนำผลการวิจัยไปใช้ในการ พัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างชัดเจน ด้วยเพราะบุคลากรยังไม่ให้ความสำคัญในการนำ

ผลการวิจัยไปใช้ จึงจำเป็นต้องทำการส่งเสริม จัดอบรมให้ความ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครูผู้สอนนำ ผลจากการวิจัยในชั้นเรียน ไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด จากการศึกษานวนคิด งานวิจัย ของนักวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงหรือปัญหา ของงานวิชาการผู้วิจัย ได้นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อใช้ศึกษาด้านความเสี่ยงการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ดังปรากฏใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการ

ความเสี่ยงงานวิชาการ	त्मकुरसखत	प्रसुरतुअकुरसखत	सुरतुअकुरसखत	तुसखतसुरतुअकुरसखत	दुखतुअकुरसखत	वरकुरसखत	रुतु
ด้านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร	✓	✓		✓	✓	✓	5
ด้านการจัดการเรียนการสอน/กระบวนการเรียนรู้	✓		✓	✓		✓	4
ด้านการนิเทศการศึกษา	✓			✓		✓	3
ด้านการวัดและประเมินผล	✓			✓	✓	✓	4
ด้านประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียน		✓					1
ด้านประสิทธิภาพและคุณลักษณะของครู		✓	✓		✓		3
ด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา				✓		✓	2
ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		✓	✓			✓	3
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา						✓	1
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						✓	1

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการ ของนักวิชาการ ประกอบกับการสังเคราะห์ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแปรซึ่งมีความ สอดคล้องกัน ได้กำหนดเป็นตัวแปร ความเสี่ยงการบริหารงานวิชาการได้ 5 ประการ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การนิเทศการศึกษา
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
5. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการในการบริหารจัดการ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่โรงเรียนจะเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่โรงเรียนยอมรับได้ ประเมินได้ และตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบและป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงานและลดโอกาสและปริมาณของความสูญเสียที่จะเกิดในด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งครอบคลุมภารกิจงานวิชาการ 5 ด้าน คือด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

การดำเนินงานบริหารกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้น ล้วนย่อมมีปัจจัยต่างๆในการบริหารซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จขององค์กร โดยตรง ปัจจัยต่างๆหากได้รับการวางแผนเป็นอย่างดี ย่อมเป็นเครื่องมือและเป็นยุทธศาสตร์อันสำคัญในการบริหารองค์กร มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปได้ดังนี้

พัฒนา เต็งเรียบ (2545, น. 103-106) ได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีหลักการของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า มี 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ โดยมีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 76.9 ได้แก่

1. บุคลากร
2. สภาพแวดล้อมทั่วไป
3. กระบวนการบริหารวิชาการ

นราลักษณ์ ชันธรัฐจิ (2547, น. 93-96) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาได้ศึกษาทั้งหมด 6 ปัจจัย แต่ผลจากการวิจัยพบว่า มีปัจจัยเพียง 5 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนรางวัล

พระราชทาน โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนรางวัลพระราชทานได้ ร้อยละ 72.80 ปัจจัยทั้ง 5 ตัว ได้แก่

1. คุณลักษณะทางวิชาชีพของครูผู้สอน
2. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ความพร้อมของอาคารสถานที่
4. การจัดการงบประมาณ
5. บรรยากาศในโรงเรียน

พระมหาชนแดน สมบุตร (2549, น. 113-115) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 9 ปัจจัย จากผลสรุปพบว่า มีปัจจัยเพียง 6 ปัจจัยที่สามารถใช้ในการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

1. การมีคุณลักษณะความเป็นครูสอนที่ดีและการพัฒนาศักยภาพครูให้ปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผล

2. การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการศึกษา
3. การดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีการศึกษา
4. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ
5. การเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการ

6. ความพร้อมของโรงเรียนและการกำหนดนโยบายการศึกษาของโรงเรียน

นิตราภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550, น. 91-94) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระราชทาน โดยได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 15 ปัจจัยจากการสรุปผลพบว่า มีปัจจัยเพียง 6 ปัจจัย เท่านั้นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการได้ ร้อยละ 79.2 ปัจจัยทั้ง 6 ได้แก่

1. สภาพสังคมที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ
2. ความรู้ความสามารถในเรื่องหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
3. การมีส่วนร่วมของชุมชน
4. ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ
6. การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผล

ธีรต์ม์ พลบุรี (2551, น. 68-69) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำพู ได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 7 ปัจจัย จากผลการวิจัยพบว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัย ที่มีอิทธิพล สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ ร้อยละ 59.10 ปัจจัยทั้ง 3 ได้แก่

1. ผู้ปกครองและชุมชน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
3. งบประมาณ

สนั่น วงษ์ดี (2551, น. 93-96) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตาก เขต 1 ได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 5 ปัจจัย จากผลสรุปการวิจัยพบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการโดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 54.0 ปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ลักษณะการเป็นผู้นำทางวิชาการ
2. ภาวะผู้นำ
3. แรงจูงใจ
4. วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์
5. วัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – ก้าวร้าว

สิทธิโชค ดิศริ (2551, น. 102-105) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการที่เน้นทักษะการคิดสำหรับนักเรียน ได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 5 ปัจจัย แต่จากผลการวิจัยพบว่ามีเพียง 2 ปัจจัยที่สามารถใช้ในการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการซึ่งปัจจัยทั้ง 2 รวมมีอำนาจร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 56.40 ปัจจัยทั้ง 2 ได้แก่

1. กระบวนการบริหาร
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, น. 69-70) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ทำการศึกษาปัจจัยทั้งหมด 6 ปัจจัย แต่จากผลสรุปการวิจัยพบว่ามีปัจจัยเพียง 4 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลสามารถนำมาพยากรณ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ร้อยละ 70.20 ได้แก่

1. เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ผู้ปกครองและชุมชน
3. ครูผู้สอน
3. งบประมาณ

ศิริณี มะแอ (2554, น. 61-63) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยผลสรุปโดยรวม ทุกปัจจัยส่งผลอยู่ในระดับมาก และมี อิทธิพลสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการได้ ร้อยละ 81.60 ได้แก่

1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร
2. ด้านการจัดการงบประมาณ
3. ด้านบรรยากาศในโรงเรียน

สมเกียรติ มาลา (2554, น. 179-182) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร โดยได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 7 ปัจจัยแต่จากผลสรุป การวิจัยพบว่า มีปัจจัยเพียง 3 ปัจจัย ที่สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนเทศบาล ได้ร้อยละ 80.2 ได้แก่

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ความพร้อมของอาคารสถานที่

จากการศึกษาแนวคิด งานวิจัย ของนักวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ และรวมกลุ่มปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน เพื่อกำหนดเป็นปัจจัยที่ เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัย	พรอมา ม่วงแก้ว	สมเกียรติ มาลา	สิทธิโชค ศิริ	สนั่น วงษ์ดี	พัฒนเสง์เรียบ	ศิริณีมะแอ	นราลักษณ์จันทร์จิ	พระมหาชนแดน สมบุตร	ธีรรัตน์บุรี	มนูญพันธ์หล่อ	นิตรากรณีสถิตานนท์	รวม
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร			✓	✓	✓			✓				3
2. ความรู้ความสามารถ ในการบริหารงานวิชาการ		✓		✓	✓			✓				4
3. การนิเทศติดตามผล/การควบคุม การปฏิบัติงาน	✓								✓		✓	3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัย	พรอ ม่วงแก้ว	สมเด็จพระติ มาลา	ดิทธิโชค ศิริ	สนัน วงษ์ดี	พัฒนเส็งเรียบ	ศิริฉิมมะแอ	นราลักษณ์จันทร์จิ	พระมหาชนแดน สมบุตร	ศิริตัมพลบุรี	มนูญพันธ์หล่อ	นิตราภรณ์สถาปิตานนท์	รวม
4. การจัดการงบประมาณ						✓	✓		✓	✓		4
5. สภาพทั่วไปของโรงเรียน/ เทคโนโลยี/บรรยากาศ		✓			✓	✓	✓	✓			✓	6
6. คุณลักษณะวิชาชีพของครู					✓		✓	✓				3
7. ความรู้ความสามารถเรื่องหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ของครู							✓				✓	2
8. การมีส่วนร่วมของชุมชน		✓					✓	✓	✓	✓	✓	6
9. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้บริหาร	✓			✓								2

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แล้วว่า ปัจจัยทั้งหมดมีอิทธิพล หรือ มีอำนาจในการพยากรณ์ความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการ จึงได้เลือกใช้ปัจจัยทั้งหมดมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้แยกกลุ่มของปัจจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
3. การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร
4. คุณลักษณะวิชาชีพของครู
5. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู
6. การจัดการงบประมาณ
7. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์
8. บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่
9. การมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เดิมตั้งอยู่ที่ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.สุโขทัย ปัจจุบันได้ย้ายสำนักงานมาอยู่ที่อาคารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย (เดิม) ถนนสิงห์วัฒน์ ต.ธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย ซึ่งจัดตั้งตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย 3 ฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศเรื่องการกำหนด เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำนวน 42 เขต เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (18 สิงหาคม 2553) เป็นต้นไป ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดสุโขทัย และท้องที่จังหวัดตากโดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัยและให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะแต่ละระดับมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 27 โรงเรียน โรงเรียนในจังหวัดตาก จำนวน 20 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 47 โรงเรียน

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เป็นองค์กรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และก้าวสู่มาตรฐานสากล ภายในปี 2560

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อเพิ่มอัตราการเข้าเรียนในทุกๆระดับ ทั้งเด็กทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ลดอัตราการออกกลางคันและพัฒนารูปแบบการให้บริการการศึกษาขั้นระดับมัธยมศึกษาแก่เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมมีความสำคัญในความเป็นชาติไทยวิถีประชาธิปไตยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ นักเรียนทุกคนและเป็นคนดีและคนเก่ง
3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานสากล
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้มีความพร้อมเพื่อใช้ บริการและจัดการศึกษาในหน่วยงานและสถานศึกษา

5. ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน ในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบน หลักธรรมาภิบาลและสนองนโยบายยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กำหนดกลยุทธ์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 จำนวน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรและส่งเสริม เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนได้รับ โอกาสในการพัฒนา เต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจ ทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพ็ญ โพลิน เพียรเสมอ (2548, น. 115) ศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการวางแผน เกี่ยวกับงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านรองลงมาคือการจัดการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียน การสอนและงานด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ในระดับปัญหาน้อยกว่าทุกด้าน รองลงมาคือ ด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการและการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ประกอบ กุลเกลี้ยง (2550, น. 250-255) ศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการคอร์รัปชันยังมีปรากฏในสังคมไทย โดยเฉพาะในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพฤติกรรมคอร์รัปชันที่พบมีถึง 17 พฤติกรรม และมีลักษณะซับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทยและวัฒนธรรมของข้าราชการที่ฝังรากลึกในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมถึงโครงสร้างสถานศึกษาที่ไม่ปรับตัวให้สอดคล้องกับการบริหารแบบกระจายอำนาจรูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เสนอในผลการวิจัย มี 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดัชนีชี้วัดรูปแบบ และหลักการสำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ คือ หลักการจัดการความเสี่ยง หลักการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนสมรรถนะบุคลากรและหลักการควบคุมองค์การแต่ละหลักการประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติเป็นการเฉพาะความตรงของรูปแบบได้รับการยืนยันด้วยกระบวนการสัมมนาจัดเกล้าสาธารณะ

ฟาริตเตะ มาหมัด (2549, น. 104-109) ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการและแนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นงานวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนและงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาที่พบว่ามี การดำเนินงานในระดับมากแนวทางการบริหารงานวิชาการพบว่าโรงเรียนควรบูรณาการหลักสูตรอิสลามศึกษาให้มีความกระชับและชัดเจนความซ้ำซ้อนของเนื้อหาให้หมดไปจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านหลักสูตรระหว่างโรงเรียนในเครือข่ายควรจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการกระตุ้นความคิดและฝึกให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองจัดให้มีคณะกรรมการวัดผลประเมินผลเน้นการวัดจากสภาพจริงของผู้เรียนกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพในระดับหน่วยงานภายในสถานศึกษาควรจัดตั้งศูนย์สื่อ เพื่อส่งเสริมให้ครูทุกคนได้ใช้สื่อควรให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มากที่สุดจัดให้งานวิจัยเป็นขอบข่ายของงานวิชาการสนับสนุนให้ครูสอนศาสนาเป็นผู้รับผิดชอบต่องานส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการดำเนินการสำรวจความต้องการด้านวิชาการของชุมชน

คุณศรี พิภูลแกม (2551, น. 104-105) ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมาก คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมาก และการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและการนิเทศการศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพ

ผู้เรียน โดยภาพรวมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 317-318) ศึกษาความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการเรียนการสอนด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยโดยปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานนั้นควรหามาตรการในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงรวมไปถึงการถ่ายโอนความเสี่ยงการมีส่วนร่วมของภาคีคือชุมชน

ถาวร ศรีเกตุ (2551, น. 15-18) ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 4 งานคืองานบริหารหลักสูตรงานการสอนและการจัดการเรียนการสอนงานนิเทศการสอน และงานวัดผลประเมินผลการเรียนพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามระดับช่วงชั้นและกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปราณี ชุมภูทอง (2551, น. 137-138) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสาขาวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลโดยรวมต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ คือการดำเนินงานบริหารวิชาการ บรรยากาศของสาขาวิชา พฤติกรรมของผู้บริหาร คุณลักษณะของนักศึกษา คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร และพฤติกรรมของอาจารย์ตามลำดับ และทุกปัจจัยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 85 โดยปัจจัยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร การดำเนินงานบริหารงานวิชาการ บรรยากาศของสาขาวิชา มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร พฤติกรรมของอาจารย์ มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ส่วนปัจจัยคุณลักษณะของนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ชวลี รุ่งพานิช (2552, น. 180-184) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมาคือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและด้านความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 5 ปัจจัย เรียงตามลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปมาตรฐานจากมากไปหาน้อยคือ ปัจจัยทักษะด้านการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน (Beta = 0.332) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการรู้จักวางแผน (Beta = 0.257) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกระตือรือร้น (Beta = 0.163) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Beta = 0.137) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (Beta = 0.118) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 79 โดยมีสมการพยากรณ์ดังนี้

$$Y = 0.204 + 0.313(X_1) + 0.239(X_2) + 0.139(X_3) + 0.127(X_4) + 0.113(X_5)$$

วินัย เวียงลอ (2552, น. 49) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ ในด้านการระบุความเสี่ยงด้านการเงินพบว่าการใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจเกิดจากกิจกรรมเร่งด่วนของการสั่งการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือกิจกรรมใหม่ของผู้ชมชนที่โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการเงินที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายของผลกระทบที่เกิดขึ้นความถี่และการจัดลำดับของการใช้เงินที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจในด้านการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในโรงเรียนควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ชัดเจนส่วนด้านการลดความเสี่ยง โรงเรียนควรสรรหาบุคคลที่มีความรู้ด้านการเงินและบัญชีมาปฏิบัติหน้าที่โดยตรงสำหรับการยอมรับความเสี่ยงควรจัดสรรงบประมาณสำรองให้ภารกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ให้บรรลุผลสำเร็จและไม่พบการดำเนินงานในการถ่ายโอนความเสี่ยง

ทิวสุดา ศรีสุระพลกิจ (2554, น. 125-126) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น กรณีศึกษาโรงเรียนอมตวิทยา ผลการศึกษาพบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความเสี่ยงในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทุกปี ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อาจมีความเสี่ยงในด้านของครูไม่จัดการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้และขาดความรู้ด้านสื่อ ด้านการนิเทศการศึกษา มีความเสี่ยงในด้านการไม่เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานเนื่องจากมีกิจกรรมนอกเหนือเข้าแทรก ทำให้ขาดความต่อเนื่องด้านการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเสี่ยงในด้านการประเมินผล เนื่องจาก

ขาดความจริงจังทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา มีความเสี่ยงด้านการทำวิจัยเต็มรูปแบบเพราะบุคลากรขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยแนวทางในการบริหารความเสี่ยง คือ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน จัดอบรมพัฒนาความรู้ด้านต่างๆให้แก่ครูและบุคลากร สร้างสัมพันธภาพที่ดีแบบพี่แบบน้องระหว่างผู้บริหารและครูเพิ่มจำนวนครั้งในการนิเทศการศึกษา จัดให้มีการนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ มีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จากโรงเรียนในสังกัด จำนวน 47 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,298 คน โดยเป็นผู้บริหาร 116 คน ครูผู้สอน 2,042 คน และบุคลากรทางการศึกษา 140 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน เล็ก กลาง ใหญ่

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร
ขนาดเล็ก	25	542
ขนาดกลาง	12	580
ขนาดใหญ่	10	1,176
รวม	47	2,298

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 327 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดของโรงเรียน
2. ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เล็กกลางใหญ่

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	542	77
ขนาดกลาง	580	83
ขนาดใหญ่	1,176	167
รวม	2,298	327

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

แบบสอบถามในตอนี่ 2-3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2542, น. 82) โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะประมาณค่าระดับของ การบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการและค่าระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความ เสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ มีความหมาย ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

มีการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

และหาความสัมพันธ์ของปัจจัยระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา ด้านบริหารวิชาการ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) โดยใช้ เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2542)

ค่า r .71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่า r .31 – .70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่า r .01 – .30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมากำหนด กรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างนิยามตัวแปร

2. สร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย ที่กำหนดและนิยามตัวแปรเพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองใช้ (Try out) ผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 ได้แก่ โรงเรียนอุตรดิตถ์ศรีภูมิ โรงเรียนทุ่งกะโล่วิทยา และโรงเรียนลับแลพิทย จำนวน 30 คน
5. นำเครื่องมือกลับมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในโรงเรียน
2. ผู้วิจัยนำส่งเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 327 ฉบับไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึง วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2557 หลังจากนั้นรับคืนเพื่อนำมาดำเนินการต่อไป
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 327 ฉบับ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) (Pearson's Product Moment Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 6 ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และขนาดโรงเรียน

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	148	45.3
	หญิง	179	54.7
อายุ	21 – 30 ปี	52	15.9
	31 – 40 ปี	148	45.3
	41 – 50 ปี	86	26.3
	51 – 60 ปี	41	12.5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	36	11.0
6 – 10 ปี	113	34.6
11 – 15 ปี	96	29.4
16 – 20 ปี	50	15.3
มากกว่า 20 ปี	32	9.8
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	98	29.9
ปริญญาโท	220	67.3
ปริญญาเอก	9	2.7
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ / รองผู้อำนวยการ	52	15.9
ครูผู้สอน	247	75.5
บุคลากรทางการศึกษา	28	8.6
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	77	23.5
ขนาดกลาง	83	25.4
ขนาดใหญ่	167	51.1

จากตารางที่ 6 พบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 แยกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 เพศหญิง 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 แยกตามอายุ พบว่า ช่วงอายุ 21 – 30 ปี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ ช่วงอายุ 51 – 60 ปี มีจำนวน 41 คนคิดเป็นร้อยละ 12.5 แยกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11 ประสบการณ์ 6 – 10 ปี มีจำนวน 113 คนคิดเป็นร้อยละ 34.6 ประสบการณ์ 11 – 15 ปี มีจำนวน 96 คน คิดเป็น

ร้อยละ 29.4 ประสบการณ์ 16 – 20 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และ ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 แยกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 ระดับปริญญาโท มีจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 และระดับปริญญาเอก มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 แยกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน พบว่า เป็นผู้บริหาร จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 เป็นครูผู้สอน จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 69.4 และเป็นบุคลากรทางการศึกษาอื่น จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 แยกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา

ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	.36	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.12	.33	มาก
3. การนิเทศการศึกษา	4.10	.32	มาก
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	3.99	.32	มาก
5. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.96	.39	มาก
รวม	4.04	.17	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยสามารถเรียงตามลำดับได้คือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ งานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			
1. มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.12	.45	มาก
2. มีการศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	.23	มาก
3. มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	.37	มาก
4. จัดกลยุทธ์ และระบบการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.02	.50	มาก
5. มีการประเมินการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.07	.38	มาก
6. มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	3.93	.45	มาก
7. ใช้กลยุทธ์จัดการทำโครงสร้าง และ เนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ ของสถานศึกษา	3.95	.35	มาก
8. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อประเมินความพร้อมการใช้หลักสูตร	3.90	.48	มาก
9. มีการจัดทำคู่มือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตรไว้บริการ	3.87	.29	มาก
รวม	4.05	.36	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ งานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=4.39$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ การประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=4.20$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีการจัดทำคู่มือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตรไว้บริการ ($\bar{X}=3.87$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			
1. มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	4.20	.17	มาก
2. มีการศึกษาสภาพ ความต้องการในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	4.15	.33	มาก
3. มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.98	.30	มาก
4. จัดกลยุทธ์ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.87	.25	มาก
5. เพิ่มโอกาสโดยการส่งเสริม พัฒนาครูให้จัดทำแผน การเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	.34	มาก
6. จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	3.81	.20	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			
7. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	3.96	.45	มาก
8. กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับมาตรฐานตัวชี้วัด	4.25	.30	มาก
9. วางแผนการจัดการเรียนรู้ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	3.88	.27	มาก
10. กำหนดโครงสร้างรายวิชา โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เข้าเรียนตามโปรแกรมอย่างเหมาะสม	4.24	.47	มาก
11. ประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งระหว่างเรียน และ หลังเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.31	.36	มาก
12. นำผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.30	.29	มาก
รวม	4.12	.33	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติใน ระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งระหว่างเรียน และ หลังเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X}=4.31$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ นำผลการประเมิน การเรียนรู้ของผู้เรียน มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.30$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติ ต่ำสุดคือ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความ แตกต่างของผู้เรียน ($\bar{X}=3.81$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร
ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ งานการนิเทศการศึกษา
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การนิเทศการศึกษา			
1. มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการนิเทศการศึกษา	3.98	.32	มาก
2. มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของสถานศึกษา ในการนิเทศการศึกษา	3.78	.46	มาก
3. มีการประเมินสภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น กับการนิเทศการศึกษา	4.21	.18	มาก
4. มีกลยุทธ์ในการจัดระบบการนิเทศการศึกษา ภายใน	4.15	.25	มาก
5. มีการวางแผนการดำเนินการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	4.28	.33	มาก
6. มีการอบรมให้ความรู้ พัฒนา ในการนิเทศการศึกษาให้กับ ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลด โอกาสของผลกระทบ	4.32	.22	มาก
7. ประเมินผลการจัดระบบการนิเทศการศึกษา	3.99	.19	มาก
8. ติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.32	.35	มาก
9. ลดผลกระทบโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดการระบบ นิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา	3.87	.26	มาก
รวม	4.10	.32	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการ
บริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 งานการนิเทศ
การศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติ
ในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด 2 ข้อที่เท่ากัน คือการอบรมให้ความรู้ พัฒนา ในการ
นิเทศการศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดโอกาสของผลกระทบและติดตาม และนำผล

การประเมินมาปรับปรุง พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.32$) ข้อ
 ที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีการวางแผนการดำเนินการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายและ
 เหมาะสมกับสถานศึกษา ($\bar{X}=4.28$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีการศึกษา วิเคราะห์สภาพความ
 ต้องการของสถานศึกษาในการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=3.78$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร
 ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ งานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
 และเทคโนโลยี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี			
1. มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.98	.43	มาก
2. มีการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.08	.36	มาก
3. มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.88	.27	มาก
4. จัดกลยุทธ์ในการวางแผนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี	3.96	.14	มาก
5. ควบคุม ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่จัดทำมาให้มีความเหมาะสมตรงกับสภาพและความ ต้องการ	4.15	.44	มาก
6. มีกลยุทธ์ส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาคู่มือในการผลิต สื่อการเรียนการสอน โดยวัสดุท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้	3.90	.29	มาก
7. แลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ กับสถานศึกษาอื่น เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	3.85	.37	มาก
8. ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.92	.35	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
9. นำผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มาพัฒนาปรับปรุงการใช้อย่างต่อเนื่อง	4.19	.38	มาก
รวม	3.99	.32	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริการความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38งานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือนำผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มาพัฒนาปรับปรุงการใช้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.19$) ข้อที่มีการปฏิบัติ รองลงมาคือควบคุม ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จัดทำมาให้มีความเหมาะสม ตรงกับสภาพและความต้องการ ($\bar{X}=4.15$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ กับสถานศึกษาอื่น เพื่อลดผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้น ($\bar{X}=3.85$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของระดับการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ งานการวัดและประเมินผล การเรียนของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
1. มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการวัดและ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.98	.49	มาก
2. มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพการวัดและประเมินผล การเรียนของนักเรียน	3.85	.36	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
3. ประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	4.12	.45	มาก
4. จัดกลยุทธ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	4.25	.39	มาก
5. จัดการทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	4.31	.21	มาก
6. มีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูให้ได้รับความรู้ ความสามารถทางการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.75	.32	มาก
7. มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.03	.43	มาก
8. ควบคุม ดูแลให้การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสถานศึกษา	4.10	.42	มาก
9. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	3.71	.35	มาก
10. ติดตาม กำกับและตรวจสอบคุณภาพการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.76	.27	มาก
11. มีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3.81	.23	มาก
12. จัดเก็บข้อมูลผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบเพื่อตรวจสอบ พัฒนา	3.85	.38	มาก
รวม	3.96	.39	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 งานการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือจัดการทำเอกสารหลักฐาน

การศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}=4.31$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือจัดกลยุทธ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ($\bar{X}=4.25$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.71$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร ความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.08	.43	มาก
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร	4.63	.44	มากที่สุด
3. การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร	4.05	.35	มาก
4. คุณลักษณะวิชาชีพของครู	3.97	.35	มาก
5. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู	4.12	.22	มาก
6. การจัดการงบประมาณ	4.07	.34	มาก
7. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์	3.96	.38	มาก
8. บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่	3.90	.48	มาก
9. การมีส่วนร่วมของชุมชน	3.86	.54	มาก
รวม	4.02	.155	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าเกือบทุกปัจจัยที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ($\bar{X}=4.63$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การจัดการงบประมาณ การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร คุณลักษณะวิชาชีพของครู ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร			
1. มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.12	.37	มาก
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงาน	4.05	.65	มาก
3. มีความสุขุมรอบคอบ	3.98	.29	มาก
4. มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือ	4.28	.33	มาก
5. มีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ	3.82	.37	มาก
6. รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน	3.98	.42	มาก
7. เข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคล	4.15	.36	มาก
8. มีความกล้าตัดสินใจและเปลี่ยนแปลงพัฒนางาน	3.91	.23	มาก
9. ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติหน้าที่	4.19	.15	มาก
10. มอบหมายภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับผู้ร่วมงานตามความสามารถ	4.05	.17	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
11. กำหนดวิสัยทัศน์ ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง	3.98	.29	มาก
12. เป็นผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา	4.20	.44	มาก
13. แสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา	4.33	.39	มาก
รวม	4.08	.43	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่าในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก เช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา ($\bar{X}=4.33$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือ ($\bar{X}=4.28$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ ($\bar{X}=3.82$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร			
1. มีการศึกษาสำรวจ สภาพปัญหาและความต้องการของ สถานศึกษา	4.54	.23	มากที่สุด
2. บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.71	.17	มากที่สุด
3. มีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการบริหาร งานวิชาการ	4.56	.45	มากที่สุด
4. มีความรู้ เข้าใจ ในการบริหารวิชาการอย่างแท้จริง	4.69	.47	มากที่สุด

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
5. มีวิสัยทัศน์ทางการบริหารงานวิชาการ	4.51	.43	มากที่สุด
6. การมีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อพัฒนางาน วิชาการในสถานศึกษา	4.77	.34	มากที่สุด
7. มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.38	.33	มาก
8. การจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานวิชาการตามศักยภาพ	4.69	.26	มากที่สุด
9. ได้รับการศึกษาและพัฒนาความรู้ด้านการบริหาร งานวิชาการ	4.54	.46	มากที่สุด
10. มีความรู้ ข้อมูล ข่าวสารข้อเท็จจริง ที่จำเป็น ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	4.73	.36	มากที่สุด
11. มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้อง ของงานได้อย่างรวดเร็ว	4.61	.39	มากที่สุด
12. มีความรับผิดชอบ เสียสละเพื่อพัฒนาการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา	4.71	.46	มากที่สุด
13. มีไหวพริบ และมีการบริหารงานอย่างชาญฉลาด บรรลุวัตถุประสงค์	4.59	.56	มากที่สุด
14. มีเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน	4.48	.29	มาก
15. มีความพร้อมที่จะแก้ปัญหาด้านต่างๆ	4.76	.38	มากที่สุด
16. ใช้ทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม	4.77	.51	มากที่สุด
17. มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในระบบการบริหาร งานวิชาการ	4.67	.33	มากที่สุด
รวม	4.63	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ด้านบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่าเกือบทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดเช่นกัน มีเพียงข้อ 2 ข้อ ที่มีการปฏิบัติในระดับมาก

ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ การมีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา และ ใช้ทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.77$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีประสิทธิภาพด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.38$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตามผลของผู้บริหาร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การนิเทศติดตามผล			
1. มีการจัดประชุม ชี้แจง แนะนำเกี่ยวกับการนิเทศและ การรับการนิเทศ	4.15	.37	มาก
2. มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบชัดเจน	3.98	.40	มาก
3. มีการกำหนดและมอบหมายให้บุคลากรดำเนินการ นิเทศ	4.02	.28	มาก
4. ดำเนินการนิเทศตามแผนที่วางไว้	4.08	.58	มาก
5. มีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้งานสม่ำเสมอ	3.85	.32	มาก
6. กำหนดวิธีการประเมินการปฏิบัติงานของครู ได้อย่างเหมาะสม	3.90	.43	มาก
7. มีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ เป็นไปตามแผน	4.05	.57	มาก
8. จัดให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการนิเทศ อย่างต่อเนื่อง	4.28	.34	มาก
9. มีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย	3.92	.43	มาก
10. กำกับ ตรวจสอบการทำงาน เพื่อป้องกันการงาน ที่ผิดพลาด	4.10	.46	มาก
11. นำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุง การบริหาร วิชาการอย่างต่อเนื่อง	4.22	.16	มาก
รวม	4.05	.35	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านการนิเทศติดตามผลของผู้บริหารพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือจัดให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.28$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้งานสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.85$)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครู

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
คุณลักษณะวิชาชีพของครู			
1. การมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน	4.18	.46	มาก
2. การมีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน	4.15	.31	มาก
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	3.90	.19	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีส่งเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเป็นกันเองกับนักเรียน	4.20	.29	มาก
5. มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	3.75	.37	มาก
6. มีความรอบรู้	4.09	.41	มาก
7. มีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจง่าย	3.78	.39	มาก
8. มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม	3.87	.38	มาก
9. ดูแล เอาใจใส่ ทุกข์สุขของลูกศิษย์	3.92	.43	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
10. ใฝ่ศึกษาค้นคว้า ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน และนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3.98	.43	มาก
11. ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.85	.12	มาก
12. มีความยุติธรรม เสมอภาค กับนักเรียน	3.91	.36	มาก
13. เป็นคนสุภาพอ่อน โขน	3.97	.47	มาก
14. รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง และยอมรับ การเปลี่ยนแปลง	4.14	.22	มาก
รวม	3.97	.35	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครู พบว่าในภาพรวมมีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน
ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีส่งเสริมและสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือเป็น
กันเองกับนักเรียน ($\bar{X}=4.20$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือการมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อ
หน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.18$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือการมีความอดทนและ
เสียสละในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.15$)

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ

การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับ
หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน			
1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	4.18	.45	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
2. ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	4.02	.32	มาก
3. ครูเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐาน และตัวชี้วัด ของหลักสูตรและผู้เรียน	4.15	.19	มาก
4. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	3.98	.26	มาก
5. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.78	.34	มาก
6. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชุมชน ท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม	3.75	.30	มาก
7. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยสอดแทรกการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แก่ผู้เรียน	3.92	.31	มาก
8. ครูมีศักยภาพในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	3.89	.33	มาก
9. ครูนำความรู้จากการพัฒนาทางวิชาการมาพัฒนา การจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัด	4.02	.36	มาก
10. ครูกระตุ้นหรือแนะนำให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน	3.63	.26	มาก
11. ครูมีความรู้ทักษะ ผลิตภัณฑ์และใช้สื่อได้เหมาะสม กับเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้และผู้เรียน	3.75	.39	มาก
12. ครูประเมินการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.82	.32	มาก
13. ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ๆ ได้อย่าง เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	3.73	.45	มาก
14. ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.80	.45	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
15. ครูประเมินนักเรียนตามสภาพจริงครบทุกด้าน อย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม	3.67	.38	มาก
16. ครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น	3.71	.36	มาก
รวม	4.12	.22	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียน
การสอน พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อ
มีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.18$) ข้อที่มีการ
ปฏิบัติรองลงมาคือครูเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐาน และตัวชี้วัด
ของหลักสูตรและผู้เรียน ($\bar{X}=4.15$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือครูกระตุ้นหรือแนะนำให้
นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน ($\bar{X}=3.63$)

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการจัดการ
งบประมาณ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การจัดการงบประมาณ			
1. สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนในการระดมทรัพยากร เพื่อใช้ จากแหล่งต่างๆภายนอก ในการบริหารงาน วิชาการอย่างเพียงพอ	3.76	.47	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
2. สถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณในการ ดำเนินงานและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการร่วมกัน ของบุคลากรในสถานศึกษา	4.14	.36	มาก
3. สถานศึกษามีระบบการเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว	4.10	.44	มาก
4. คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง มีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์งบประมาณ	3.89	.51	มาก
5. การเบิกจ่ายเงินในสถานศึกษาเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้	3.98	.18	มาก
6. สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการจัดห างบประมาณเพื่อการบริหารงานวิชาการ	4.02	.19	มาก
7. การจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับ สภาพความต้องการด้านวิชาการ	4.09	.30	มาก
8. จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดทำ สื่อการสอน อย่างเพียงพอ	4.18	.36	มาก
9. จัดสรรงบประมาณจัดซื้อเอกสาร หนังสือประกอบ การเรียนอย่างเพียงพอ	3.91	.39	มาก
10. การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน	4.20	.42	มาก
11. การนำผลการติดตาม การรายงาน ไปปรับปรุงพัฒนางาน ต่อไป	4.09	.27	มาก
12. ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณวิชาการ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	4.25	.36	มาก
13. รายงานผลการใช้งบประมาณงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	4.32	.24	มาก
รวม	4.07	.34	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านการจัดการงบประมาณ พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือรายงานผลการใช้งบประมาณงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.32$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือติดตามการใช้จ่ายงบประมาณวิชาการ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ($\bar{X}=4.25$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนในการระดมทรัพยากร เพื่อใช้ จากแหล่งต่างๆภายนอก ในการบริหารงานวิชาการอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.76$)

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์			
1. สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ พื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ	4.12	.38	มาก
2. สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี	4.05	.45	มาก
3. สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของครูในการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ทางการศึกษา	3.82	.44	มาก
4. สถานศึกษามีการวางแผน จัดหา จัดเตรียม เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารงานวิชาการ	3.98	.17	มาก
5. สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการ	4.02	.26	มาก
6. สถานศึกษามีการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา	3.78	.37	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
7. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ	3.92	.44	มาก
8. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ อย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง	3.62	.49	มาก
9. ติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3.79	.47	มาก
รวม	3.90	.48	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านความพร้อมของ เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์พบว่า
ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติใน
ระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือสถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ พื้นฐานที่
จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.12$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือสถานศึกษามีนวัตกรรม
ทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสถานศึกษา
มีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่าง
สม่ำเสมอและถูกต้อง ($\bar{X} = 3.62$)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
ปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่			
1. มีอาคาร สถานที่เพียงพอ เหมาะสม และเอื้ออำนวย ในการบริหารงานวิชาการ	4.26	.36	มาก
2. มีการดูแลอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและ เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ	3.86	.45	มาก
3. มีแผนการการปรับปรุงอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพ ที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ	4.12	.21	มาก
4. สถานศึกษา ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.85	.18	มาก
5. มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซม อาคารเรียนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้เสมอ	4.02	.34	มาก
6. สภาพแวดล้อมร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัย	3.75	.32	มาก
7. มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต	3.86	.43	มาก
8. มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอน	4.10	.22	มาก
9. มีระบบป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายใดๆ	3.94	.41	มาก
10. แผนผังของอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่เอื้ออำนวย กับการบริหารวิชาการ และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.75	.52	มาก
11. มีกำหนดการใช้อาคารสถานที่ เหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.05	.37	มาก
รวม	3.96	.38	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือมีอาคาร สถานที่เพียงพอ เหมาะสม และเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.26$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีแผนการการปรับปรุงอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.12$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสภาพแวดล้อมร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัยและแผนผังของอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่เอื้ออำนวยกับการบริหารวิชาการ และเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X}=3.75$)

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
การมีส่วนร่วมของชุมชน			
1. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากตัวแทนครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	3.76	.47	มาก
2. คณะกรรมการสถานศึกษา ให้ออกเสนอแนะ และแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	4.15	.51	มาก
3. สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชน ได้เข้ามาร่วมวางแผนการบริหารงานวิชาการ	3.82	.57	มาก
4. สถานศึกษาส่งเสริมและจัดกิจกรรมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	3.76	.49	มาก
5. ชุมชนให้ความร่วมมือโดยการนำทรัพยากร ในท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ	4.05	.52	มาก
6. วิทยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.68	.42	มาก
7. สร้างหรือส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.89	.37	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
8. คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	3.82	.46	มาก
9. ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.98	.44	มาก
10. ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมวางแผนทางการปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษา	3.98	.38	มาก
11. ร่วมกับสถานศึกษาอื่นในชุมชนแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรทางการศึกษา	3.80	.26	มาก
12. ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.89	.47	มาก
13. ชุมชนร่วมรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	3.70	.51	มาก
14. ชุมชนร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการ	3.76	.54	มาก
รวม	3.86	.54	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือคณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.15$) ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาก็คือชุมชนให้ความร่วมมือโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.05$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือวิทยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ($\bar{X}=3.68$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยง ในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล เพื่อนำเสนอการวิเคราะห์ผลดังนี้

- Y หมายถึง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ
- X₁ หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- X₂ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
- X₃ หมายถึง การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร
- X₄ หมายถึง คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน
- X₅ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู
- X₆ หมายถึง การจัดการงบประมาณ
- X₇ หมายถึง ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์
- X₈ หมายถึง บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่
- X₉ หมายถึง การมีส่วนร่วมของชุมชน

ตารางที่ 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	Y
X ₁	1.000	.432 **	.407 *	.349 **	.471 *	.599 *	.591 **	.487	.401 **	.568 **
X ₂		1.000	.331	.503 *	.329 *	.623 **	.541	.321 **	.332	.681 *
X ₃			1.000	.528	.643 **	.324 **	.447	.699 **	.742 **	.512 **
X ₄				1.000	.314	.475 *	.522 **	.546 *	.512 **	.509 *
X ₅					1.000	.396 **	.554 **	.638 **	.670 **	.660 **
X ₆						1.000	.483 **	.536 **	.532 **	.542 **
X ₇							1.000	.383 **	.547	.442 **
X ₈								1.000	.428 *	.289 *

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	Y
X ₉									1.000	.292*
Y										1.000

** p-value ≤ α 0.01

* p-value ≤ α 0.05

จากตารางที่ 23 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X₁) การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร (X₃) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู (X₅) การจัดการงบประมาณ (X₆) และ ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ (X₇)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร (X₂) คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน (X₄) บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ (X₈) และ การมีส่วนร่วมของชุมชน (X₉)

ตารางที่ 24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ
(Enter Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE.	B	T
X ₁	.040	.018	.097	2.179*
X ₂	.023	.019	.059	2.120*
X ₃	.027	.029	.068	6.303**
X ₄	.026	.019	.065	2.890*
X ₅	.037	.030	.076	1.860*
X ₆	.160	.042	.216	2.586**
X ₇	.116	.025	.240	4.007**

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวแปร	b	SE.	B	T
X ₈	.048	.017	.061	2.000
X ₉	.147	.028	.182	1.638
a = 5.125	R = .652		F = 15.753 **	
R ² = .390	SE _{est} = .14266			

** p-value ≤ α 0.01

* p-value ≤ α 0.05

จากตารางที่ 24 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 7 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X₁) ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร (X₂) การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร (X₃) คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน (X₄) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู (X₅) การจัดการงบประมาณ (X₆) และ ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ (X₇) บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ (X₈) และ การมีส่วนร่วมของชุมชน (X₉) มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 39.0 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพยากรณ์จึงนำตัวแปรเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน เพื่อให้ได้ตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE.	B	T
X ₂	.528	.019	.546	9.402 **
X ₅	.431	.025	.225	6.514 **
X ₃	.253	.030	.176	3.343 **
X ₄	.230	.029	.333	2.403 **
X ₁	.198	.019	.213	4.593 **
X ₇	.151	.018	.172	3.506 **
X ₆	.056	.042	.028	2.784 **

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปร	b	SE.	B	T
a = 4.169	R = .826		F = 32.141 **	
R ² = .683	SE _{est} = .14395			

** p-value ≤ α 0.01

จากตารางที่ 25 พบว่ามีตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ จำนวน 7 ตัว ตามลำดับคือ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร (X₂) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู (X₅) การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร (X₃) คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน (X₄) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X₁) ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ (X₇) และ การจัดการงบประมาณ (X₆) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 68.3 สามารถสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\hat{Y} = 4.169 + .528(X_2) + .431(X_5) + .253(X_3) + .230(X_4) + .198(X_1) + .151(X_7) + .056(X_6)$$

$$\hat{Z} = .546(X_2) + .225(X_5) + .176(X_3) + .333(X_4) + .213(X_1) + .172(X_7) + .028(X_6)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จากโรงเรียนในสังกัด จำนวน 47 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,298 คน โดยเป็นผู้บริหาร 116 คน ครูผู้สอน 2,042 คน และบุคลากร ทางการศึกษา 140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan จำนวน 327 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตาม ขนาดโรงเรียน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว สุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากโรงเรียนเพื่อให้ได้ กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) (Pearson's Product Moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับได้คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นด้านนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก และในทุกข้อคำถามก็มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ การประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีการจัดทำคู่มือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตรไว้บริการ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เป็นลำดับแรก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ นำผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

การดำเนินนิเทศการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อคำถามด้านนี้มีบางข้อที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด และบางข้อมีการปฏิบัติในระดับมากซึ่ง ข้อที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด สูงสุด 2 ข้อที่เท่ากัน คือ การอบรมให้ความรู้ พัฒนาในการนิเทศการศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดโอกาสของผลกระทบ และติดตามและนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ มีการวางแผนการดำเนินการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของสถานศึกษาในการนิเทศการศึกษา

งานการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือนำผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มาพัฒนาปรับปรุงการใช้อย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ ควบคุม ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่จัดหามาให้มีความเหมาะสมตรงกับสภาพและความต้องการ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ กับสถานศึกษาอื่น เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

งานการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ จัดการทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือ จัดกลยุทธ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ส่วนข้อที่มี

การปฏิบัติที่ดีที่สุดคือพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากสามารถสรุปผลรายด้านได้ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือการแสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดเช่นกัน มีเพียงข้อ 2 ข้อ ที่มีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือการมีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา และใช้ทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ

ด้านการนิเทศติดตามผลของผู้บริหารพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือจัดให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่องส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้งานสม่ำเสมอ

ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครูพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือเป็นกันเองกับนักเรียน ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีการมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือมีการมีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน

ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มี

ระดับการปฏิบัติสูงสุดคือครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษาข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือครูเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐาน และตัวชี้วัด ของหลักสูตรและผู้เรียน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือครูกระตุ้นหรือแนะนำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน

ด้านการจัดการงบประมาณพบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือรายงานผลการใช้งบประมาณงานวิชาการอย่างต่อเนื่องข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือติดตามการใช้จ่ายงบประมาณวิชาการ อย่างเป็นระบบ ชัดเจนส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ จากแหล่งต่างๆภายนอก ในการบริหารงานวิชาการอย่างเพียงพอ

ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือสถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ พื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือสถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง

ด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือมีอาคาร สถานที่เพียงพอ เหมาะสม และเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือมีแผนการการปรับปรุงอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือสภาพแวดล้อมร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และแผนผังของอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่เอื้ออำนวยกับการบริหารวิชาการ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่มีการปฏิบัติรองลงมาคือชุมชนให้ความร่วมมือโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือวิทยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยการวิเคราะห์การลดพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่ามีปัจจัยเพียง 7 ตัว ที่มีอำนาจในการพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยสามารถ

เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ของตัวแปรและปัจจัย จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร (X_2) ($b = .528$) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู (X_5) ($b = .431$) การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร (X_3) ($b = .253$) คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน (X_4) ($b = .230$) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) ($b = .198$) ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ (X_7) ($b = .151$) และ การจัดการงบประมาณ (X_6) ($b = .056$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อยู่ในระดับปานกลางเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ($r = .681$) ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($r = .660$) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($r = .568$) ด้านการจัดการงบประมาณ ($r = .542$) ด้านการนิเทศติดตามผล ($r = .512$) ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครู ($r = .509$) และ ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ($r = .442$) ส่วนปัจจัยที่เหลือ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ($r = .292$) และด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถาน ($r = .289$)

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 มีดังนี้

ผลการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) พบว่ามี ปัจจัย 7 ตัวที่ถูกเลือกเข้ามาเพื่อพยากรณ์ คือปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร (X_2) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู (X_5) การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร (X_3) คุณลักษณะวิชาชีพของครูผู้สอน (X_4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ (X_7) และ การจัดการงบประมาณ (X_6) ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.3 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับดังนี้

$$\hat{Y} = 4.169 + .528(X_2) + .431(X_5) + .253(X_3) + .230(X_4) + .198(X_1) + .151(X_7) + .056(X_6)$$

$$\hat{Z}_y = .546(X_2) + .225(X_5) + .176(X_3) + .333(X_4) + .213(X_1) + .172(X_7) + .028(X_6)$$

อภิปรายผล

1. ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สภาพการณ์ในปัจจุบัน สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องปฏิรูประบบการบริหารและจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วน รองรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ สถานศึกษาควรนำเอากระบวนการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้เพื่อเป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุผลมีหลักการและหาทางลด ป้องกันความเสียหายในการทำงาน แต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า ดังนั้น ไม่ใช่เฉพาะการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา 5 ตัวเท่านั้น แต่ในด้านอื่นๆก็ได้รับการศึกษา เพื่อหาทางลด หรือป้องกันความเสียหาย ที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการได้ อีกทั้ง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุให้ความสำเร็จของการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงเป็นหัวข้อการประเมินการปฏิบัติราชการซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ 17 ที่หน่วยงานในสังกัดต้องดำเนินการและปฏิบัติตามระเบียบ สอดคล้องกับ นฤมล สะอาด โฉม(2550, น. 12) ที่กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นการปฏิบัติงานที่จัดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารความเสี่ยงจึงกลายเป็นส่วนสำคัญ ที่จะช่วยให้กิจกรรมต่างๆดำเนินการต่อไปได้ และบรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 322) เรื่อง “การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่เสนอแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานนั้นควรมาตรการในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงรวมถึงการถ่ายโอนความเสี่ยง การมีส่วนร่วมของภาคีชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัย ทิวสุดา ศรีสุระพลกิจ (2554, น. 114-116) ที่ศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น โดยได้ให้แนวทางในการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารงานวิชาการ คือการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน จัดการพัฒนาบุคลากรจัดการนิเทศการศึกษามีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมงานบริหารวิชาการ

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ เมื่อปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ทำให้การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากด้วยเช่นกัน โดยมีปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับมากสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของครู ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครูด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคาร สถานที่ และ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนั้น ปัจจัยทั้ง 9 ตัวดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่มีลำดับความสำคัญที่ควรส่งเสริม สนับสนุน ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อสามารถที่จะทำนายเหตุการณ์ ลด ป้องกัน เหตุการณ์ต่างๆที่อาจสร้างความเสียหายแก่งานวิชาการของสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ ช่วยตระกูล (2551, น. 321-322) เรื่อง “การบริการความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่พบว่า ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเรียนการสอน ของการบริหารงานวิชาการมีระดับความเสี่ยงสูงสุด และแนวทางในการบริหารความเสี่ยง คือควรหามาตรการป้องกัน และควบคุมความเสี่ยง รวมไปถึงการถ่ายโอนความเสี่ยง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่าปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ ไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ที่สามารถพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้วยการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยตรง โดยเฉพาะความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนการสอน การประเมินผล และงานด้านอื่น ๆ ของการบริหารวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมิใช่ในการควบคุมดูแล และดำเนินการบริหารภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับ งานวิจัยของสนั่น วงษ์ดี (2551, น. 93-96) ที่พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการ สามารถใช้

พยากรณ์การบริหารงานได้ มีประสิทธิภาพค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พระมหาชนแดนสมบุตร (2549, น. 113-114) ที่ศึกษาพบว่าความสามารถของผู้บริหารในการ บริหารงานวิชาการ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมากและสามารถพยากรณ์การ บริหารงานได้สูงเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ มาลา (2554, น. 179-182) ที่ศึกษาพบว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน ระดับมาก และสามารถร่วมกับปัจจัยอื่นพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ในระดับสูงเช่นกัน

ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู มีอิทธิพลรวมที่ เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากครูเป็น บุคลากรส่วนใหญ่ในสถานศึกษาและเป็นผู้ดำเนินการ ปฏิบัติงานด้านงานวิชาการมากที่สุด รวมทั้ง กระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เมื่อครู มีความเข้าใจในหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนอย่างดีแล้วย่อมส่งผลให้การดำเนินงาน การทำนายเหตุการณ์ที่อาจเกิดผลกระทบล่วงหน้า เพื่อหาทางลด ป้องกัน เหตุการณ์ที่ไม่พึง ประสงค์ต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชนแดนสมบุตร (2549, น. 114-115) ที่ศึกษาและพบว่า ความรู้ในหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน ส่งผลให้การดำเนินการ เรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูง ลดโอกาสความผิดพลาด และ สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550, น. 91-92) ที่พบว่าหากครูมีความรู้และ เข้าใจในหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนแล้ว การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงในกระบวนการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราลักษณ์ ชันธรัฐจิ (2547, น. 100) ที่พบว่าการจัด กระบวนการเรียนการสอนต้องอาศัยความรู้ของครูผู้สอนเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และความรู้ความสามารถของครูที่มีต่อกระบวนการ จัดการเรียนการสอนและความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียน และส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดโอกาสในการเกิด เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือความเสี่ยงต่างๆ ได้

ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การทำให้ภารกิจต่างๆของโรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย ให้รับผิชอบประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้การบริหารงาน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงในงานต่างๆ ประสบความสำเร็จ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ เพื่อคอยส่งเสริมสนับสนุน และ

แนะนำให้ครูปฏิบัติงานให้เป็นที่ไปตามภารกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนั่น วงษ์ดี (2551, น. 101-102) ที่พบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์และพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ในระดับสูง เนื่องด้วยผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำนั้น ย่อมสามารถดำเนินการบริหารงานต่างๆ ได้สำเร็จ ลุล่วงและได้รับความร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหา-ชนแดน สมบุตร (2549, น. 115) ที่ศึกษาและพบว่า การเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารมีอิทธิพลในการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ เป็นเพราะว่าหากผู้บริหาร มีความเป็นผู้นำ สามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมลดโอกาสในการเกิด เหตุการณ์ไม่คาดคิด ที่อาจเป็นอุปสรรคได้ และย่อมมีแนวทางในการป้องกัน เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงานวิชาการ

ด้านการจัดการงบประมาณ มีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงใน สถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องมาจากงบประมาณมีความสำคัญ และเป็น ประโยชน์ต่อการบริหารงาน เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์ สูงสุด จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ โดยการวางแผนการจัดสรรและการใช้เงิน ในแต่ละด้าน วางแผนการป้องกัน ลด เหตุการณ์ที่อาจนำไปสู่การใช้งบประมาณผิดประเภท เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, น. 78-79) ที่พบว่า ปัจจัยด้าน การจัดการงบประมาณส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในระดับมาก และสามารถชี้ พยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรัตม์พลบุรี (2551, น. 78-83) ที่พบว่า การจัดการงบประมาณมีความสัมพันธ์ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและมีอิทธิพล พยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้สูงเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิราณี มะแอ (2554, น. 62-63) ที่พบว่าการจัดการงบประมาณ มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก แะ สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้สูง เป็นเพราะการจัดการงบประมาณ หากมีการ ดำเนินการให้มีงบประมาณเพียงพอต่อความต้องการจำเป็นแล้ว การบริหารงานวิชาการย่อมดำเนิน ไปได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนได้รับการพัฒนา เช่นกัน

ด้านการนิเทศติดตามผล มีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องมาจาก ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล ย่อมจำเป็นที่ต้องได้รับการสนับสนุนชี้แนะ ให้แนวทาง จากผู้บริหารซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารย่อมพยายามทุกหนทุกทางในการแนะนำครู หรือบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง ให้รู้จักปรับปรุงวิธีการสอน ช่วยพัฒนาและปรับปรุง ประเมินผลการสอน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฉัตรารักษ์ สถาปิตานนท์ (2550, น. 104-105) ที่พบว่า การนิเทศติดตามผล มี

ความสัมพันธ์ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีร์ตัม พลบุรี (2551, น. 69) ที่พบว่ากรณีศึกษาคิดตามผลของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลในการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการด้วยเช่นกัน

ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครูมีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรครูที่มีการพัฒนาทั้งความรู้ในหลักสูตร และคุณลักษณะวิชาชีพ กล่าวคือ มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน มีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน หมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ พัฒนา ออกแบบนวัตกรรม สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุด และหาทางลด ป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นราลักษณ์ จันทร์ฐิติ (2547, น. 110-111) ที่พบว่า คุณลักษณะวิชาชีพของครูมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพล สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการได้ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชนแดน สมบุตร (2549, น. 126-127) ที่พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะวิชาชีพครู ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในระดับมากเช่นกัน

ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ มีอิทธิพลรวมที่เป็นบวกกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เนื่องด้วย เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน การบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนในการจัดหา เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการถือเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550, น. 105-106) ที่พบว่า ปัจจัยความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก ด้วยเพราะสภาพสังคมในปัจจุบัน ปัจจัยดังกล่าวเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญในการดำเนินการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553, น. 74) ที่พบว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในระดับมาก และมีอิทธิพลร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ในการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ เนื่องจากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางการบริหารงานวิชาการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรให้ความสำคัญกับการจัดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงตามปัจจัยที่มีอิทธิพล ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครูด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ควรมุ่งเน้นศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการจัดการงบประมาณ ด้านการนิเทศติดตามผล ด้านคุณลักษณะวิชาชีพของครู และด้านความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ขณะเดียวกันควรควบคุมปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่ผลวิจัยพบว่ามีค่าอำนาจพยากรณ์เป็นลบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

1. ควรศึกษาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการในด้านอื่น นอกเหนือจากงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ และควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารงานวิชาการ

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

3. ควรศึกษาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับบลิเคชั่น
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2550). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กฤษดา แสงดี. (2542). *การบริหารความเสี่ยง มิติหนึ่งในการประกันคุณภาพการบริการ*. วารสารกองการพยาบาล.
- กิตติมา ปริดิolk. (2542). *การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- คุณารี พิภูลแกม. (2551). *การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่นครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คมเดช สีหาฤทธิ. (2547). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
- เจนเนตร มณีนาค. (2548). *การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร*. กรุงเทพฯ : ชัมชิสเต็ม
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (2550). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ : พอดี.
- นัทรารณณ์ สถาปิตานนท์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- ชัยญา อภิบาลกุล. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายหัวหิน สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. (2550). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท
- ชาญชัย อาจิณสมภาร. (2548). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี
- ชวลี รุ่งพานิช. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2546). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2551). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ถาวร ศรีเกต. (2551). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ทิวสุดา ศรีสุระพลกิจ. (2554). การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดขอนแก่น : กรณีศึกษาโรงเรียนอมตวิทยา. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ธร สุนทรายุทธ. (2550). การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ธีรต์ม พลบุรี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ธีรศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2551). การบริหารความเสี่ยงด้าน HR. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

- นราลักษณ์ ชันธุจิ. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น อุดรธานี เลย และหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นฤมล สะอาดโหม. (2550). *การบริหารความเสี่ยงองค์กร*. กรุงเทพฯ : ฐานการพิมพ์.
- นิรภัย จันทร์สวัสดิ์. (2551). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ : สุทรไพศาล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกอบ กุลเลี้ยง. (2550). *รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประเสริฐ อัครประดมพงศ์. (2551). *คู่มือการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี ชุมภูทอง. (2551). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสาขาวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2555). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- พนัส หันนาคินทร์. (2540). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พรอมา ม่วงแก้ว. (2551). *ปัจจัยในการบริหารองค์การที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พระมหาชนแดน สมบุตร. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและบาลี สำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542. (ม.ป.ป.). ค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2556,
จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>.
- พัฒนา เสี่ยงเรียบ. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, สถาบันราชภัฏนครปฐม.

- เพ็ญไพลิน เพ็ชรเสมอ. (2548). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1.
รายงานการศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พาริต เตะมาหัด. (2549). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ภิญโญ สาธร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- มนูญ พันธุ์หล่อ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวเอกชน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่ม 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :
วี.ที.ซี.
- วราภรณ์ อริยชนพล. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วินัย เวียงล่อ. (2552). การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ.
รายงานการศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริณี มะแอ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ
สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สนั่น วงษ์ดี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมเกียรติ มาลา. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเทศบาล สังกัด
เทศบาลเมืองกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมพงษ์ ร่มไทร. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมกับการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, สถาบันราชภัฏธนบุรี.

- สมสกุล รสชาติ. (2548). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของงานโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- สวัสดิ์ พานกลาง. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2545). *ระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการ กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *คู่มือการประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). *นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551 – 2554)*.
- สำนักงานตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2551). *คู่มือมาตรฐานการตรวจ ราชการแบบบูรณาการ โครงการพัฒนาระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการสู่การ ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *การบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2550*. ค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2556, จาก <http://www.hidtiep.go.th/articlcs/plan11.doc>.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิทธิโชค ดีศรี. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ที่เน้นทักษะการคิดสำหรับ นักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, คณะศึกษาศาสตร์.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2550). *บทบาทของสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนาจิตใจ*. นนทบุรี : เจริญผล.

- สุริลักษณ์ สารฤทธิ. (2554). *การบริหารความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2548). *การบริหารงานวิชาการ/โครงการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ขอนแก่น : ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). *คู่มือการบริหารความเสี่ยงสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- อัจฉริยา อนันตพงศ์. (2550). *การบริหารความเสี่ยงในการบริหารงานพัสดุของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ*. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักการและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพรส.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2549). *ทักษะการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองศาสน์การพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.พิมผกา ธรรมสิทธิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิชญา โททวี อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
3. นายนรินทร์ คงาสวรรค์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองเซลิยง
อ.ศรีสังขาลัย จ.สุโขทัย
4. ดร.ประนอม จะปิ่น ครูชำนาญการ โรงเรียนเมืองเซลิยง
อ.ศรีสังขาลัย จ.สุโขทัย
5. นางสาวเพ็ญ วงศ์ทับทิมศึกษานิเทศชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ภาคผนวก ข
ตำแหน่งข้าราชการ

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.พิมผกา ธรรมสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน	ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน	ชุด
	๓. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบ IOC	จำนวน	ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงษ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมพู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงษ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิชญา โคทวิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน	ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน	ชุด
	๓. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบ IOC	จำนวน	ชุด

ด้วย นางสาวสุนมมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิชมัย หาญสมบัติ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนมมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายนรินทร์ คงคาสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน	ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน	ชุด
	๓. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบ IOC	จำนวน	ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์
อ.เมือง จ.อุดรดิตต์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ประนอม จะปิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน	ชุด
๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน	ชุด
๓. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบ IOC	จำนวน	ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมพู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๗

โทรสาร ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวเพ็ญ วงศ์ทับทิม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน	ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน	ชุด
	๓. แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบ IOC	จำนวน	ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎา สีสมนุ เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐-๕๕๕๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน โรงเรียนลับแลพิทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย

จำนวน

ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้ นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ เข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ตามเครื่องมือวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๑๒๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย

จำนวน

ชุด

ด้วย นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ เข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ตามเครื่องมือวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์พิศมัย หาญสมบัติ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐-๕๕๔๑-๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางสาวสุนนมานต์ อมรมณีพงศ์ ๐-๘๔๔๓-๔๗๓๗-๒

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
 ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 38

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความ
 เสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

สุนนมานต์ อมรมณีพงษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

21-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี

3. ประสบการณ์การทำงาน

ไม่เกิน 5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี
 16-20 ปี มากกว่า 20 ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ ครูผู้สอน
 บุคลากรทางการศึกษา

6. ขนาดโรงเรียน

ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น				
1.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น			
1.2	มีการศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น			
1.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น			
1.4	จัดกลยุทธ์ และระบบการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น			
1.5	มีการประเมินการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา			
1.6	มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ			
1.7	ใช้กลยุทธ์จัดการทำโครงสร้าง และ เนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ ของสถานศึกษา			
1.8	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อประเมินความพร้อมการใช้หลักสูตร			
1.9	มีการจัดทำคู่มือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตร ไว้บริการ			
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
2.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้			
2.2	มีการศึกษาสภาพ ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้			
2.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้			
2.4	จัดกลยุทธ์ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
2.5	เพิ่มโอกาสโดยการส่งเสริม พัฒนาครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
2.6	จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน			
2.7	จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน			
2.8	กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับมาตรฐานตัวชี้วัด			
2.9	วางแผนการจัดการเรียนรู้ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ			
2.10	กำหนดโครงสร้างรายวิชา โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เข้าเรียนตามโปรแกรมอย่างเหมาะสม			
2.11	ประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ			
2.12	นำผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน			
3. การนิเทศการศึกษา				
3.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการนิเทศการศึกษา			
3.2	มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของสถานศึกษาในการนิเทศการศึกษา			
3.3	มีการประเมินสภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับการนิเทศการศึกษา			
3.4	มีกลยุทธ์ในการจัดระบบการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษา			
3.5	มีการวางแผนการดำเนินการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา			
3.6	มีการอบรมให้ความรู้ พัฒนา ในการนิเทศการศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดโอกาสของผลกระทบ			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
3.7	ประเมินผลการจัดระบบการนิเทศการศึกษา			
3.8	ติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่างต่อเนื่อง			
3.9	ลดผลกระทบโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดการระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา			
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี				
4.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี			
4.2	มีการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี			
4.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี			
4.4	จัดกลยุทธ์ในการวางแผนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี			
4.5	ควบคุม ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จัดหามาให้มีความเหมาะสมตรงกับสภาพและความต้องการ			
4.6	มีกลยุทธ์ส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาครูในการผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยวัสดุท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้			
4.7	แลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ กับสถานศึกษาอื่น เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น			
4.8	ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประกอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง			
4.9	นำผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มาพัฒนาปรับปรุงการใช้อย่างต่อเนื่อง			
5. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน				
5.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
5.2	มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
5.3	ประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
5.4	จัดกลยุทธ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
5.5	จัดการทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
5.6	มีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูให้ได้รับความรู้ ความสามารถทางการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน			
5.7	มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียน ในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้			
5.8	ควบคุม ดูแลให้การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสถานศึกษา			
5.9	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้			
5.10	ติดตาม กำกับและตรวจสอบคุณภาพการวัดผลและประเมินผลการเรียน			
5.11	มีการนำผลการประเมินการเรียนรู้อย่างเป็นข้อมูลในการพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้			
5.12	จัดเก็บข้อมูลผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อตรวจสอบ พัฒนา			

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
ด้านผู้บริหาร				
1. ภาวะผู้นำ				
1.1	มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง			
1.2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงาน			
1.3	มีความสุขรอบคอบ			
1.4	มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือ			
1.5	มีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ			
1.6	รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน			
1.7	เข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคล			
1.8	มีความกล้าตัดสินใจและเปลี่ยนแปลงพัฒนางาน			
1.9	ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติหน้าที่			
1.10	มอบหมายภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับผู้ร่วมงานตามความสามารถ			
1.11	กำหนดวิสัยทัศน์ ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง			
1.12	เป็นผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา			
1.13	แสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา			
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ				
2.1	มีการศึกษาสำรวจ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา			
2.2	บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล			
2.3	มีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการบริหารงานวิชาการ			
2.4	มีความรู้ เข้าใจ ในการบริหารวิชาการอย่างแท้จริง			
2.5	มีวิสัยทัศน์ทางการบริหารงานวิชาการ			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
2.6	การมีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา			
2.7	มีประสิทธิภาพด้านการบริหารงานวิชาการ			
2.8	การจัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานวิชาการตามศักยภาพ			
2.9	ได้รับการศึกษาและพัฒนาความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการ			
2.10	มีความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่			
2.11	มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของงานได้อย่างรวดเร็ว			
2.12	การมีความรับผิดชอบ เสียสละเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา			
2.13	มีไหวพริบ และมีการบริหารงานอย่างชาญฉลาด บรรลุวัตถุประสงค์			
2.14	มีเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน			
2.15	มีความพร้อมที่จะแก้ปัญหาด้านต่างๆ			
2.16	ใช้ทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม			
2.17	มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในระบบการบริหารงานวิชาการ			
3. การนิเทศติดตามผล				
3.1	มีการจัดประชุม ชี้แจง แนะนำเกี่ยวกับการนิเทศและการรับการนิเทศ			
3.2	มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ชัดเจน			
3.3	มีการกำหนดและมอบหมายให้บุคลากรดำเนินการนิเทศ			
3.4	ดำเนินการนิเทศตามแผนที่วางไว้			
3.5	มีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้งานสม่ำเสมอ			
3.6	กำหนดวิธีการประเมินการปฏิบัติงานของครูได้อย่างเหมาะสม			
3.7	มีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้เป็นไปตามแผน			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
3.8	จัดให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการนิเทศอย่างต่อเนื่อง			
3.9	มีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย			
3.10	กำกับ ตรวจสอบการทำงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่ผิดพลาด			
3.11	นำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง			
ด้านครูผู้สอน				
1. คุณลักษณะวิชาชีพ				
1.1	การมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน			
1.2	การมีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน			
1.3	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต			
1.4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือเป็นกันเองกับนักเรียน			
1.5	มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน			
1.6	มีความรอบรู้			
1.7	มีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจง่าย			
1.8	มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม			
1.9	ดูแล เอาใจใส่ ทุกข์สุขของลูกศิษย์			
1.10	ใฝ่ศึกษาค้นคว้า ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน			
1.11	ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ			
1.12	มีความยุติธรรม เสมอภาค กับนักเรียน			
1.13	เป็นคนสุภาพอ่อนโยน			
1.14	รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน				
2.1	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา			
2.2	ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน			
2.3	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม			
2.4	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ			
2.5	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชุมชน ท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม			
2.6	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน			
2.7	ครูมีศักยภาพในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน			
2.8	ครูนำความรู้จากการพัฒนาทางวิชาการมาพัฒนาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัด			
2.9	ครูกระตุ้นหรือแนะนำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน			
2.10	ครูผลิตสื่อและใช้สื่อได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ และผู้เรียน			
2.11	ครูประเมินการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง			
2.12	ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน			
2.13	ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้			
2.14	ครูประเมินนักเรียนตามสภาพจริงครบทุกด้านอย่างต่อเนื่อง			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
2.15	ครุณาผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น			
การจัดการงบประมาณ				
1	สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้จากแหล่งต่างๆภายนอก ในการบริหารงานวิชาการอย่างเพียงพอ			
2	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณในการดำเนินงานและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา			
3	สถานศึกษามีระบบการเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว			
4	คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์งบประมาณ			
5	การเบิกจ่ายเงินในสถานศึกษาเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้			
6	สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการจัดหางบประมาณเพื่อการบริหารงานวิชาการ			
7	การจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับสภาพความต้องการด้านวิชาการ			
8	จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดทำ สื่อการสอนอย่างเพียงพอ			
9	จัดสรรงบประมาณจัดซื้อเอกสาร หนังสือประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ			
10	การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน			
12	การนำผลการติดตาม การรายงาน ไปปรับปรุงพัฒนางานต่อไป			
13	ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณวิชาการ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน			
14	รายงานผลการใช้งบประมาณงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง			
สภาพทั่วไปของโรงเรียน				
1.บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่				
1.1	มีอาคาร สถานที่เพียงพอ เหมาะสม และเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการ			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
1.2	มีการดูแลอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ			
1.3	มีแผนการการปรับปรุงอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ			
1.4	สถานศึกษา ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้			
1.5	มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้เสมอ			
1.6	สภาพแวดล้อมร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัย			
1.7	มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต			
1.8	มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน			
1.9	มีระบบป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายใดๆ			
1.10	แผนผังของอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่เอื้ออำนวยกับการบริหารวิชาการ และเกิดประโยชน์สูงสุด			
1.11	มีกำหนดการใช้อาคารสถานที่ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ			
2. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์				
2.1	สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ พื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ			
2.2	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี			
2.3	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของครูในการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ทางการศึกษา			
2.4	สถานศึกษามีการวางแผน จัดหา จัดเตรียม เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารงานวิชาการ			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
2.5	สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการ			
2.6	สถานศึกษามีการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา			
2.7	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ			
2.8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง			
2.9	ติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง			
การมีส่วนร่วมของชุมชน				
1	มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จากตัวแทนครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ			
2	คณะกรรมการสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ			
3	สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชนได้เข้ามาร่วมวางแผนการบริหารงานวิชาการ			
4	สถานศึกษาส่งเสริมและจัดกิจกรรมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม			
5	ชุมชนให้ความร่วมมือโดยการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ			
6	วิทยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา			
7	สร้างหรือส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน			
8	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ			

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+1	0	-1
9	ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
10	ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมวางแผนทางการปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษา			
11	ร่วมกับสถานศึกษาอื่นในชุมชนแลกเปลี่ยน ความรู้ของบุคลากรทางการศึกษา			
12	ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น			
13	ชุมชนร่วมรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา			
14	ชุมชนร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการ			

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น						
1.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1
1.2	มีการศึกษาสภาพ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1
1.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1
1.4	จัดกลยุทธ์ และระบบการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1
1.5	มีการประเมินการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
1.6	มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1
1.7	ใช้กลยุทธ์จัดการทำโครงสร้าง และ เนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายภารกิจ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
1.8	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อประเมินความพร้อมการใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1
1.9	มีการจัดทำคู่มือ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
2.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
2.2	มีการศึกษาสภาพ ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
2.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
2.4	จัดกลยุทธ์ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	0
2.5	เพิ่มโอกาสโดยการส่งเสริม พัฒนาครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1
2.6	จัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.7	จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.8	กำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผลการเรียนที่สอดคล้อง กับมาตรฐานตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1
2.9	วางแผนการจัดการเรียนรู้ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1
2.10	กำหนดโครงสร้างรายวิชา โปรแกรมการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เข้าเรียนตามโปรแกรมอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1
2.11	ประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2.12	นำผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1
3. การนิเทศการศึกษา						
3.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการนิเทศ การศึกษา	+1	+1	+1	+1	0
3.2	มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของ สถานศึกษาในการนิเทศการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
3.3	มีการประเมินสภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับ การนิเทศการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
3.4	มีกลยุทธ์ในการจัดระบบการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
3.5	มีการวางแผนการดำเนินการนิเทศการศึกษา ใน รูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
3.6	มีการอบรมให้ความรู้ พัฒนา ในการนิเทศการศึกษา ให้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดโอกาสของ ผลกระทบ	+1	+1	+1	+1	+1
3.7	ประเมินผลการจัดระบบการนิเทศการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
3.8	ติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา อย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
3.9	ลดผลกระทบโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดการ ระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับ สถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	+1	0

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี						
4.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1
4.2	มีการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1
4.3	มีการประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1
4.4	จัดกลยุทธ์ในการวางแผนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1
4.5	ควบคุม ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีที่จัดหามาให้มีความเหมาะสมตรงกับ สภาพและความต้องการ	+1	+1	+1	+1	+1
4.6	มีกลยุทธ์ส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาคู่มือในการผลิต สื่อการเรียนการสอน โดยวัสดุท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้	+1	+1	+1	+1	+1
4.7	แลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ กับ สถานศึกษาอื่น เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1
4.8	ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
4.9	นำผลการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี มาพัฒนาปรับปรุงการใช้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
5. การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน						
5.1	มีการระบุเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การวัดและ ประเมินผลการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
5.2	มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพการวัดและประเมินผล การเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
5.3	ประเมินสภาพและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อ การวัดและประเมินผล การเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
5.4	จัดกลยุทธ์ในการวัดและประเมินผล การเรียนของ นักเรียน	+1	+1	+1	+1	0
5.5	จัดการทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตาม ระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียนของ นักเรียน	+1	0	+1	+1	+1
5.6	มีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูให้ได้รับความรู้ ความสามารถทางการวัดและประเมินผล การเรียน ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	0
5.7	มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล การเรียน ในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
5.8	ควบคุม ดูแลให้การวัดและประเมินผล การเรียนของ นักเรียนให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของ กระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
5.9	พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ ได้ครอบคลุม และสอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้	+1	-1	+1	+1	+1
5.10	ติดตาม กำกับและตรวจสอบคุณภาพการ วัดผลและ ประเมินผล การเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
5.11	มีการนำผลการประเมิน การเรียนรู มาใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนา กิจกรรมการ จัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
5.12	จัดเก็บข้อมูลผล การเรียนรู ของนักเรียน ได้อย่างเป็น ระบบเพื่อตรวจสอบ พัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1

แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38
ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
ด้านผู้บริหาร						
1. ภาวะผู้นำ						
1.1	มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1
1.2	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1
1.3	มีความสุขรอบคอบ	+1	+1	+1	+1	+1
1.4	มีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1
1.5	มีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1
1.6	รับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	+1	+1
1.7	เข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1
1.8	มีความกล้าตัดสินใจและเปลี่ยนแปลงพัฒนา งาน	+1	+1	+1	+1	+1
1.9	ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติ หน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1
1.10	มอบหมายภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับ ผู้ร่วมงานตามความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1
1.11	กำหนดวิสัยทัศน์ ที่แสดงให้เห็นถึงการจัด การศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1
1.12	เป็นผู้ดำเนินการพัฒนางานวิชาการของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1.13	แสวงหาความรู้ใหม่มาปรับใช้ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+1	+1
2. ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ						
2.1	มีการศึกษาสำรวจ สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
2.2	บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	+1	-1	+1	+1	+1
2.3	มีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.4	มีความรู้ เข้าใจ ในการบริหารวิชาการอย่างแท้จริง	+1	+1	+1	+1	+1
2.5	มีวิสัยทัศน์ทางการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.6	มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา	+1	-1	+1	+1	+1
2.7	มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.8	จัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานวิชาการตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1
2.9	ได้รับการศึกษาและพัฒนาความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.10	มีความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1
2.11	มีความสามารถในการตรวจสอบความถูกต้องของงานได้อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1
2.12	มีไหวพริบ และมีการบริหารงานอย่างชาญฉลาด บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1
2.13	มีเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1
2.14	มีความพร้อมที่จะแก้ปัญหาด้านต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2.15	ใช้ทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1
2.16	มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในระบบการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
3. การนิเทศติดตามผล						
3.1	มีการจัดประชุม ชี้แจง แนะนำเกี่ยวกับการนิเทศและการรับการนิเทศ	+1	+1	+1	+1	+1
3.2	มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1
3.3	มีการกำหนดและมอบหมายให้บุคลากรดำเนินการนิเทศ	+1	+1	+1	+1	+1
3.4	ดำเนินการนิเทศตามแผนที่วางไว้	+1	+1	+1	+1	+1
3.5	มีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้งานสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1
3.6	กำหนดวิธีการประเมินการปฏิบัติงานของครูได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1
3.7	มีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้เป็นไปตามแผน	+1	+1	+1	+1	+1
3.8	จัดให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
3.9	มีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1
3.10	กำกับ ตรวจสอบการทำงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงานที่ผิดพลาด	+1	+1	+1	+1	-1
3.11	มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง	+1	-1	+1	+1	0
3.12	นำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุง การบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
ด้านครูผู้สอน						
1. คุณลักษณะวิชาชีพ						
1.1	มีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1
1.2	มีความอดทนและเสียสละในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1
1.3	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	+1	+1	+1	+1	+1
1.4	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเป็นกันเองกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
1.5	มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
1.6	มีความรอบรู้	+1	+1	+1	+1	+1
1.7	มีความสามารถในการอธิบายสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1
1.8	มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1
1.9	ดูแล เอาใจใส่ ทุกข์สุขของลูกศิษย์	+1	+1	+1	+1	+1
1.10	ใฝ่ศึกษาค้นคว้า ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1
1.11	ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1
1.12	มีความยุติธรรม เสมอภาค กับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1
1.13	เป็นคนสุภาพอ่อนโยน	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1.14	รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน						
2.1	ครุมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
2.2	ครูวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.3	ครูเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐาน และตัวชี้วัด ของหลักสูตร และผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.3	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1
2.4	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	-1	+1	+1	+1
2.5	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับชุมชน ท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1
2.6	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.7	ครุมีศักยภาพในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.8	ครูนำความรู้จากการพัฒนาทางวิชาการมาพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2.9	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1
2.10	ครูกระตุ้นหรือแนะนำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.11	ครูมีความรู้ ทักษะในการผลิตสื่อและใช้สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1
2.12	ครูผลิตสื่อและใช้สื่อ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้และผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.13	ครูประเมินการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
2.14	ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1
2.15	ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
2.16	ครูประเมินนักเรียนตามสภาพจริงครบทุกด้านอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
2.17	ครูประเมินนักเรียนตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1
2.18	ครูนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1
การจัดการงบประมาณ						
1	สถานศึกษามีการจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาที่กำหนดต่อคนต่อปีเพียงพอต่อการจัดการศึกษา	+1	-1	-1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2	สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ จากแหล่งต่างๆภายนอก ในการบริหารงานวิชาการอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1
3	สถานศึกษามีการวางแผนการใช้งบประมาณในการดำเนินงานและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
4	สถานศึกษามีระบบการเบิกจ่ายเงินเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1
5	คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์งบประมาณ	+1	+1	0	+1	+1
6	การเบิกจ่ายเงินในสถานศึกษาเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1
7	สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการจัดหางบประมาณเพื่อการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
8	การจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับสภาพความต้องการด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
9	จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดทำ สื่อการสอนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1
10	จัดสรรงบประมาณจัดซื้อเอกสาร หนังสือ ประกอบการเรียนอย่างเพียงพอ	+1	-1	+1	+1	+1
11	มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผน	+1	+1	+1	+1	+1
12	นำผลการติดตาม การรายงาน ไปปรับปรุงพัฒนางานต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1
13	ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณวิชาการ อย่างเป็นระบบ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
14	รายงานผลการใช้งบประมาณงานวิชาการ อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
สภาพทั่วไปของโรงเรียน						
1.บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่						
1.1	มีอาคาร สถานที่เพียงพอในการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
1.2	มีอาคาร สถานที่เหมาะสมในการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
1.3	มีอาคาร สถานที่ เอื้ออำนวยในการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
1.4	มีการดูแลอาคาร สถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี และเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
1.5	มีแผนการการปรับปรุงอาคาร สถานที่ให้อยู่ ในสภาพที่ดีและเอื้ออำนวยต่อการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
1.6	สถานศึกษา ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1
1.7	มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพที่พร้อม ใช้งานได้เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1
1.8	สภาพแวดล้อมร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1
1.9	มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	+1	+1
1.10	มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1.11	มีระบบป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายใดๆ	+1	+1	+1	+1	+1
1.12	แผนผังของอาคารเรียน อาคารประกอบ ที่เอื้ออำนวยกับการบริหารวิชาการ และเกิดประโยชน์สูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1
1.13	มีกำหนดการใช้อาคารสถานที่ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2. ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์						
2.1	สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ พื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตรอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1
2.2	สถานศึกษามีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1
2.3	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของครู ในการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
2.4	สถานศึกษามีการวางแผน จัดหา จัดเตรียม เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อกระบวนการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.5	สถานศึกษามีเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยในการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2.6	สถานศึกษามีการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
2.7	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
2.8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาไปใช้ในการ บริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1
2.9	ติดตามและประเมินผลการใช้เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการบริหารวิชาการอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
การมีส่วนร่วมของชุมชน						
1	มีการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา จาก ตัวแทนครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
2	คณะกรรมการสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1
3	สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชนได้ เข้ามาร่วมวางแผนการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
4	สถานศึกษามีการเชิญผู้เชี่ยวชาญของชุมชนมา ให้ความรู้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงาน วิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
5	สถานศึกษาส่งเสริมและจัดกิจกรรมหลักสูตร โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1
6	ชุมชนให้ความร่วมมือโดยการนำทรัพยากรใน ท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
7	วิทยากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
8	สร้างหรือส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
9	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1
10	ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1
11	ชุมชน/คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมวางแผนทางการปฏิบัติงานร่วมกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
12	ร่วมกับสถานศึกษาอื่นในชุมชนแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
13	ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1
14	ชุมชนร่วมรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1
15	ชุมชนร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวสุมนมานต์ อมรมณีพงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	2 มิถุนายน 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดสุโขทัย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	21 ม. 2 ต.หาดเสี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเมืองเซียง อําเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. 2554	หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์